Activiteitenplan

Realisatie van een primaire kering en kades binnen de Willem-Alexanderhaven
Port of Roermond Coöperatief UA

15 december 2025 - Internal

Contactpersoon

ARCADIS NEDERLAND B.V.

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5

1.2 Leeswijzer 5

2 Projectbeschrijving 6

2.1 Huidige situatie projectgebied 6

2.2 Projectbeschrijving 9

2.3 Afbakening effecten 9

2.4 Beschrijving veldbezoek en vervolgonderzoek 10

3 Onderzoek en toetsing bever 12

3.1 Methode 12

3.2 Resultaat 12

3.3 Effecten realisatiefase 12

3.4 Effecten gebruiksfase 12

3.5 Toetsing 14

3.6 Mitigerende en compenserende maatregelen 14

3.7 Toetsing na maatregelen en conclusie 15

4 Onderzoek en toetsing vleermuizen 16

4.1 Methode 16

4.2 Resultaat 16

4.3 Effecten realisatiefase 16

4.4 Effecten gebruiksfase 16

4.5 Toetsing 16

4.6 Mitigerende en compenserende maatregelen 17

5 Vogels met jaarrond beschermd nest 18

5.1 Boomvalk, torenvalk, huismus 18

5.2 Grote gele kwikstaart 18

5.2.1 Methode 18
5.2.2 Resultaat 18
5.2.3 Effecten realisatiefase 18
5.2.4 Effecten gebruiksfase 19
5.2.5 Toetsing 19
5.3 Mitigerende en compenserende maatregelen 19
5.4 Toetsing na maatregelen en conclusie 20

6 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit 21
6.1 Relevante artikelen 21
6.2 Eisen aanvraag omgevingsvergunning 21
6.2.1 Geen andere bevredigende oplossing 21
6.2.2 Onderbouwing belang activiteit 22
6.3 Staat van instandhouding 22
6.3.1 Bever 22
6.3.2 Grote gele kwikstaart 23
6.3.3 Vleermuizen 23

7 Zorgplicht 24

8 Bronnen 26

Bijlagen

Bijlage A Wettelijk kader Beschermde soorten 27

Bijlage B Quickscan 34

Bijlage C Memo – Verdiepingsslag 35

Bijlage D Foto’s veldbezoek 36

Colofon 37

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Willem-Alexanderhaven in Roermond (Limburg) is een waterkering aanwezig. Deze waterkering is geplaatst in de jaren ’90 en naar huidige maatstaven is deze primaire waterkering niet meer hoog en sterk genoeg. Om te voldoen aan de wettelijke norm moet de kering worden opgehoogd en losse delen met elkaar verbonden worden tot één algehele primaire kering. In 2021 is Waterschap Limburg gestart met het opstellen van een Projectplan Waterwet om dit dijktraject te verhogen en te versterken. De scope van dit Projectplan Waterwet was echter alleen gericht op de bescherming van de omwonenden en niet op de bedrijven die gevestigd zijn in de Willem Alexanderhaven. De wens van deze bedrijven om ook beschermd te worden tegen hoogwaterstanden is echter sinds 2021 blijven bestaan.

Gezien deze geschiedenis is de samenwerking van de diverse bedrijven binnen de haven gegroeid en hebben zij Port of Roermond Coöperatief UA[1] (hierna Port of Roermond) opgericht. Waterschap Limburg en Port of Roermond hebben samen met de provincie Limburg en de gemeente Roermond een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin de ambitie en intentie is uitgesproken om de bedrijven van de Willem-Alexanderhaven hoogwaterbescherming te bieden. Voor deze ambitie heeft Port of Roermond een aanvullend traject dat zij gaan doorlopen om de huidige primaire kering deels te vervangen door een ander tracé voor de primaire kering. Gezien er onder de Omgevingswet geen Projectplan Waterwet meer kan worden vastgesteld, komt er geen aanvulling op het projectplan maar wordt een nieuw besluit (projectbesluit) vastgesteld. Daarnaast is Port of Roermond voornemens om een tracé, dat niet meegenomen wordt binnen de grenzen van de primaire kering, op eigen initiatief op te hogen, zodat de Willem Alexanderhaven geheel wordt beschermd tegen hoogwaterstanden.

Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Zie Bijlage A voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze beschermde soorten. Port of Roermond heeft Arcadis gevraagd een activiteitenplan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden, en benodigde vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen. Voor beide trajecten (vanuit Port of Roermond en vanuit Waterschap Limburg) wordt dit activiteitenplan gebruikt voor de vergunningsaanvraag.

1.2 Leeswijzer

In dit rapport komen in de hoofdstukken de volgende zaken aan bod:

- Hoofdstuk 2: een projectbeschrijving
- Hoofdstuk 3 & 4: de methode waarop het soortenonderzoek is uitgevoerd, resultaten, effectbeoordeling, maatregelen en toetsing van de onderzochte soorten
- Hoofdstuk 5: een overzicht van soorten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit noodzakelijk is en de noodzakelijke onderdelen, zoals planning, alternatieven en onderbouwing belang, beschreven voor een aanvraag van deze vergunning
- Hoofdstuk 6: eisen vanuit de zorgplicht en hoe daaraan wordt voldaan
- Hoofdstuk 7: de gebruikte bronnen

- Bijlage A: het wettelijke kader van soortbescherming
- Bijlage B: de quickscan
- Bijlage C: aanvullende memo
- Bijlage D: foto’s veldbezoek

[1] Port of Roermond Coöperatief UA is een samenwerking tussen Besix Infra Nederland B.V., Sif Nederlands B.V., Kalle & Bakker Overslag BV en Smurfit Westrock Roermond Papier B.V.

2 Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied is gelegen in de Willem Alexanderhaven in Roermond (provincie Limburg). Het betreft verschillende kademuren en groenstroken tussen de bedrijventerreinen en de kade (zie Figuur 1, Figuur 2 en Figuur 3).

Figuur 1 Ligging van het projectgebied (rood kader) ten noorden van Roermond

Figuur 2 Luchtfoto met begrenzing van het projectgebied (rood kader) in de Willem Alexanderhaven in Roermond

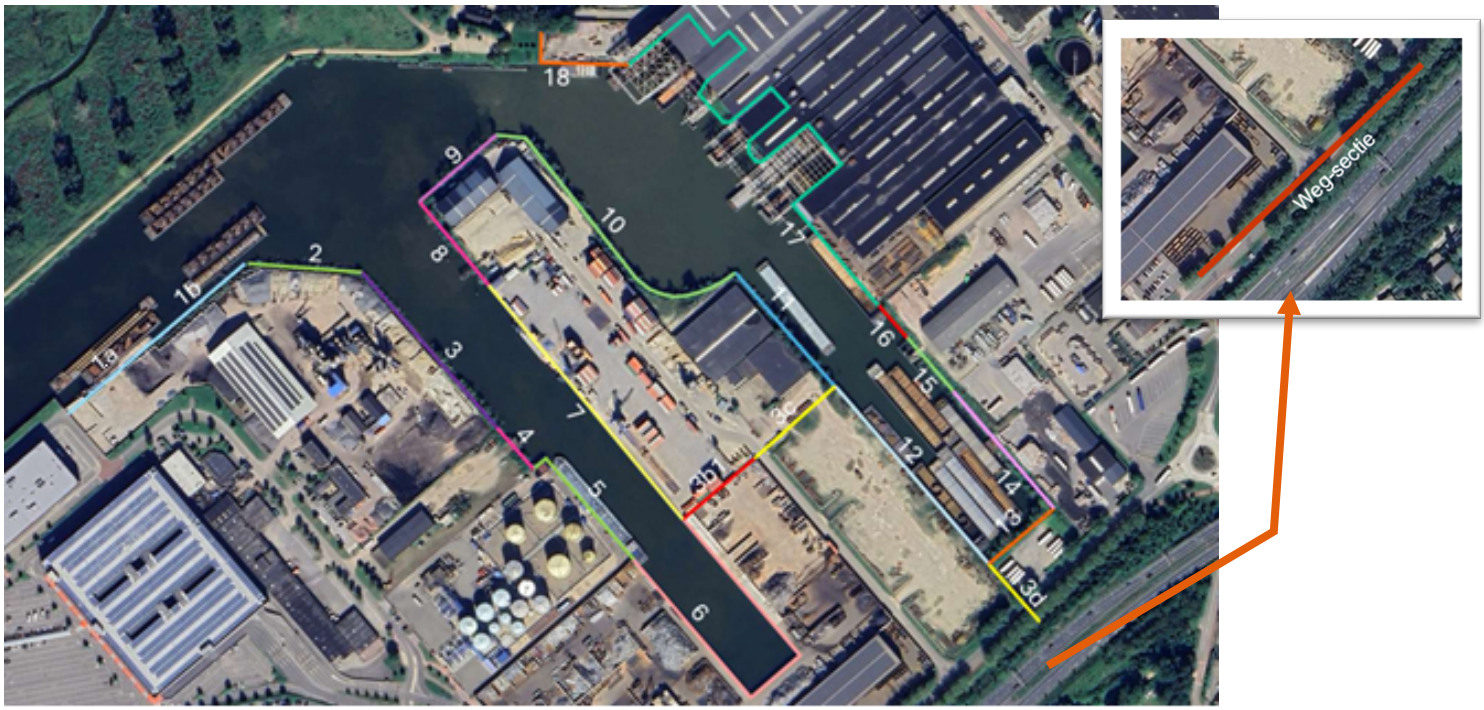

Figuur 3 Overzicht van de sectie verdeling van de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 Per sectie een korte gebiedsomschrijving

Sectie	Omschrijving
1a	Hier is een kade aanwezig met aan de achterzijde (links) riet. Er zijn ondiepe plassen op het terrein aanwezig.
1b	Natuurlijke oever met lage begroeiing.
2	Zie 3.
3	Kleine strook met zandbodem en wat bomen langs de oever. Op sommige plekken meer begroeiing, voornamelijk braam. Bovenaan betonblokken tussen de groenstrook en het terrein van Besix.
3b1	Kleine groenstrook met ruigte tussen twee terreinen in.
3c	Kleine strook met zandbodem en weinig begroeiing waar nu een werkterrein aanwezig is.
3d	Kleine zandheuvel met weinig begroeiing. Hier wordt ook de bomenrij langs de weg meegenomen (parallel aan sectie 13). Dit zijn twee bomenrijen met aan de overzijde van de weg een kleine greppel met heuvel als afscheiding tussen twee wegen.
4	Gelijk aan 3.
5	Verhard bedrijventerrein met damwand.
6	Primaire kering (damwand), betreft sectie waar geen werkzaamheden gepland staan. Geen onderdeel van voorgenomen ontwikkeling binnen de Willem-Alexanderhaven.
7	Verhard bedrijventerrein met damwand.
8	Onverhard terrein met natuurlijke oever met veel ruigte met bramen en enkele bomen. Rondom de gebouwen zijn betonnen platen en blokken aanwezig.
9	Onverhard terrein met natuurlijke oever met ruigte en bomen. Op twee plekken op de oever was zand aanwezig.
10	In de hoek van sectie 10 is sprake van een schrale bodem met grind en mos. Verder is er een natuurlijke oever met veel begroeiing, op sommige plaatsen is deze erg steil. Richting sectie 13 veel struweel en kleine bomen. Tussen 10 en 11 een betonnen oever.
11	Strook met bomen en ruigte achter bedrijfshal. Natuurlijke oever. Aan de zijde van 12 een soort dijkje en weinig begroeiing. Aan de zijde van sectie 11 volledig begroeid met bramen. Halverwege een grote vervallen burcht.
12	Stalen damwand, geen taluds aanwezig.
13	Kleine groenstrook met natuurlijke oever naast parkeerplaats. 2 kraakwilgen.
14	Strook groen tussen kade en bedrijventerrein. Bovenaan afgezet met grote betonblokken. Ruige met voornamelijk brandnetels.
15	Zie 14.
16	Zie 14.
17	Insteekhavens met damwanden.
18	Grasveld naast café, deels natuurlijke oever.
Weg-sectie	Dit betreft een weg met twee bomenrijen en een geluidswal met lage begroeiing en struiken parallel aan de N280.

2.2 Projectbeschrijving

Ontwerp
De totale scope van het project ligt langs de waterlijn, zoals gepresenteerd in Figuur 3. Gezien de diverse werkzaamheden, zijn de secties in trajecten verdeeld (zie Tabel 2). De focus van Port of Roermond ligt op dit moment bij traject C t/m D. Vooralsnog wordt er niets gedaan met traject E. Traject A en B worden uitgevoerd door Waterschap Limburg. De begroeiing in de eerste 10 meter vanaf de kademuur zal worden verwijderd. Er wordt geboord en gegraven in de bodem en de nieuwe damwanden worden trillend in de grond gebracht. De werkzaamheden worden vanaf pontons uitgevoerd. Deze pontons zullen twee keer driekwart jaar aan de kade liggen. Het gebruik van de kades in de toekomst verschilt niet van het huidige gebruik.

De werkzaamheden tijdens de aanlegfase zijn daarom:
- boor en graafwerkzaamheden;
- bouwen (structuren plaatsen);
- kappen van struweel en bomen.

Tabel 2 Omschrijving van de werkzaamheden per traject met daarbij de behorende secties en initiatiefnemer

Traject	Secties	Omschrijving	Initiatiefnemer
A	4, 5 en 3b1	Huidige scope projectplan Waterwet	Waterschap Limburg
B	1, 2, 3, 3c, 12 en 3d	Aanvullende primaire kering op traject A	Waterschap Limburg
C	7, 8, 9, 10 en 11 met ‘weg-sectie’	Kademuren op de landtong	Port of Roermond
D	13, 14, 15, 16, 17 en 18	Kademuren langs bedrijventerrein Sif en Smurfit Kappa	Port of Roermond
E	2, 9 en 11	Afmeerpalen langs de secties van de kademuren	Port of Roermond

Planning
De planning is om in 2025 te starten met sectie 7 t/m 11 en 14 t/m 18. De rest van de werkzaamheden vindt plaats in 2026. Als uitgangspunt is genomen dat de werkzaamheden jaarrond kunnen plaatsvinden. In komende hoofdstukken wordt verder ingegaan op eventuele aanpassingen in de planning in relatie tot aanwezige beschermde soorten.

2.3 Afbakening effecten

In de quickscan ecologie zijn de effecten van de ingreep bepaald en afgebakend. In deze alinea wordt voor de realisatie- en gebruiksfase deze afbakening besproken.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen op verschillende manieren effecten optreden op beschermde soorten en gebieden. Boor- en graafwerkzaamheden en het plaatsen van damwanden gebeurt lokaal bij de kade. Struweel en bomen binnen maximaal 10 meter van de kade worden gekapt. Het gebruik van het gebied verandert niet in de toekomstige situatie.

Realisatiefase
- Doden of verwonden van individuen
- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen
- Optische verstoring
- Verandering dynamiek substraat
- Vermesting door stikstof uit de lucht
- Verontreiniging (grond)water
- Versnippering van leefgebieden
- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door mechanische effecten
- Verstoring door trilling
- Verzuring door stikstof uit de lucht

Gebruiksfase
- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen
- Optische verstoring
- Verandering dynamiek substraat
- Versnippering van leefgebieden

Directe effecten van de werkzaamheden (zoals oppervlakteverlies, graafwerkzaamheden en het doden of verwonden van individuen) vinden direct bij de kade plaats met daarbij de aanrijroutes, opstelplaatsen en andere bijkomende handelingen. Verstoringseffecten door bijvoorbeeld mensen en materieel kunnen binnen het projectgebied negatieve effecten veroorzaken en kunnen voor gevoelige soorten, zoals roofvogels, zelfs tot circa 200 m buiten de projectlocatie reiken. Chemische effecten, zoals verzuring en vermesting door stikstof, kunnen zelfs tot meerdere kilometers een effect hebben op beschermde natuur in natuurgebieden.

2.4 Beschrijving veldbezoek en vervolgonderzoek

Voor de Willem Alexanderhaven is er in aanvulling op de quickscan een verdiepingsslag gemaakt. Hierbij is een memo geschreven die voor een aantal soortgroepen leidt tot een andere conclusie dan de quickscan. Deze memo is te vinden in bijlage C. Voor de meeste soortgroepen is de conclusie wel ongewijzigd gebleven, met uitzondering van vaatplanten, amfibieën en ongewervelden; zie Tabel 3.

In de memo verdiepingsslag quickscan wordt geadviseerd om voor vleermuizen, vogels en zoogdieren (bever, otter) een veldbezoek uit te voeren. Het doel van het veldbezoek is om meer duidelijkheid te krijgen in de geschiktheid van het projectgebied voor deze soorten en de noodzaak van soortgericht onderzoek te bepalen. Op 26 maart 2025 hebben twee ecologen van Arcadis het projectgebied uitvoerig geïnspecteerd. Hierbij zijn alle secties visueel beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten en is de noodzaak voor nader onderzoek opnieuw bepaald. Het volledige gebied, waar de ingreep gaat plaatsvinden, is geïnspecteerd. Hierbij is gekeken naar sporen die wijzen op gebruik door beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van verrekijkers (versterking 10x42), een spiegelreflexcamera (foto’s bijlage D) om de resultaten vast te leggen, en stevige kleding en laarzen om ruig begroeide braampercelen te doorkruisen. Delen van de oever zijn vanaf dezelfde zijde geïnspecteerd of door het water lopend. Sommige delen waren te steil en zijn daardoor vanaf de overkant geïnspecteerd. Hierbij is op het talud van sectie 2, 3 en 4 een viertal ganzennesten met eieren aangetroffen. Diverse beverholen en een aantal wissels en burchten zijn op die manier gevonden en ingetekend (Figuur 4). In sectie 9 is bij het eerste veldbezoek een boomholte gevonden die mogelijk geschikt zou zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Deze boomholte is nader geïnspecteerd en ongeschikt bevonden. De holte is eigenlijk te groot en te ondiep voor vleermuizen om goed weg te kunnen kruipen. Door de grootte kunnen andere soorten, waaronder predatoren, de holte betreden en eventueel rustende vleermuizen verstoren of opeten. Daarnaast was de ingang van de holte laag bij de grond en daardoor versperd met bramenstruweel, wat het in- en uitvliegen voor vleermuizen extra moeilijk, zo niet onmogelijk, maakt. Vervolgonderzoek in sectie 9 naar vleermuizen is hierdoor overbodig. Er zijn enkele potentieel geschikte nesten voor roofvogels gecontroleerd. Eén nest (sectie 14) is verlaten en zat verzakt en scheef in de boom. Mede doordat het nest verzakt is, is deze niet langer geschikt om te broeden. Een tweede nest (sectie 11) is in gebruik door zwarte kraaien. De overige nesten zijn alle te klein om gebruikt te worden door roofvogels. Vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde nesten is hierdoor niet noodzakelijk.

De gehele kade (oevers) is onderzocht op gebruik door bevers. Gelijktijdig is gekeken naar sporen die wijzen op gebruik door de otter. Gezien de verspreiding (zuidelijk en oostelijk van Roermond) van deze soort, zou het in theorie mogelijk zijn dat deze hier vóórkomt. Maar mede door de resultaten van de inspectie, het intensieve gebruik van het projectgebied en de inrichting ervan met steile oevers. En simpelweg het ontbreken van geschikt leefgebied is de otter met zekerheid uit te sluiten. Alle burchten, holen en wissels van de bever zijn ingetekend en vervolgonderzoek is hierom niet meer nodig. In hoofdstuk 3 staat het onderzoek naar de bever uitgebreid beschreven.

In de tabel hieronder staat per soortgroep de conclusie van de quickscan. Op basis van de quickscan en de verdiepingsslag is per soortgroep bepaald of een soortgericht onderzoek nodig is. Te vinden in de derde kolom van Tabel 3.

Eén van de drie soortgroepen die onderzocht moeten worden zijn de vleermuizen. Dit soortgericht onderzoek loopt tot september 2025. Dit vindt alleen plaats in sectie 13. De andere secties zijn uitgesloten van verder soortgericht onderzoek naar vleermuizen.

Tabel 3 Overzicht van alle soortgroepen met conclusies uit de quickscan (QS). Daarnaast is via de verdiepingsslag aangegeven of soortgericht onderzoek (SGO) noodzakelijk is.

Soortgroep	Conclusie QS	SGO noodzakelijk vanuit verdiepingsslag?
Vaatplanten	Mogelijk effect op grote leeuwenklauw en groot spiegelklokje	Nee
Vogels met jaarrond beschermd nest	Mogelijk effect op nesten	Nee
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Geen effect mits maatregelen	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk effect op bever	Nee
Vleermuizen	Mogelijk effect op boombewonende vleermuizen en vliegroutes	Ja (alleen sectie 13)
Amfibieën	Mogelijk effect op gewone pad, bruine kikker, groene kikker, meerkikker en rugstreeppad	Nee
Reptielen	Geen effect	Nee
Vissen	Geen effect	Nee
Ongewervelden	Mogelijk effect op teunisbloempijlstaart, grote vos en iepenpage	Nee

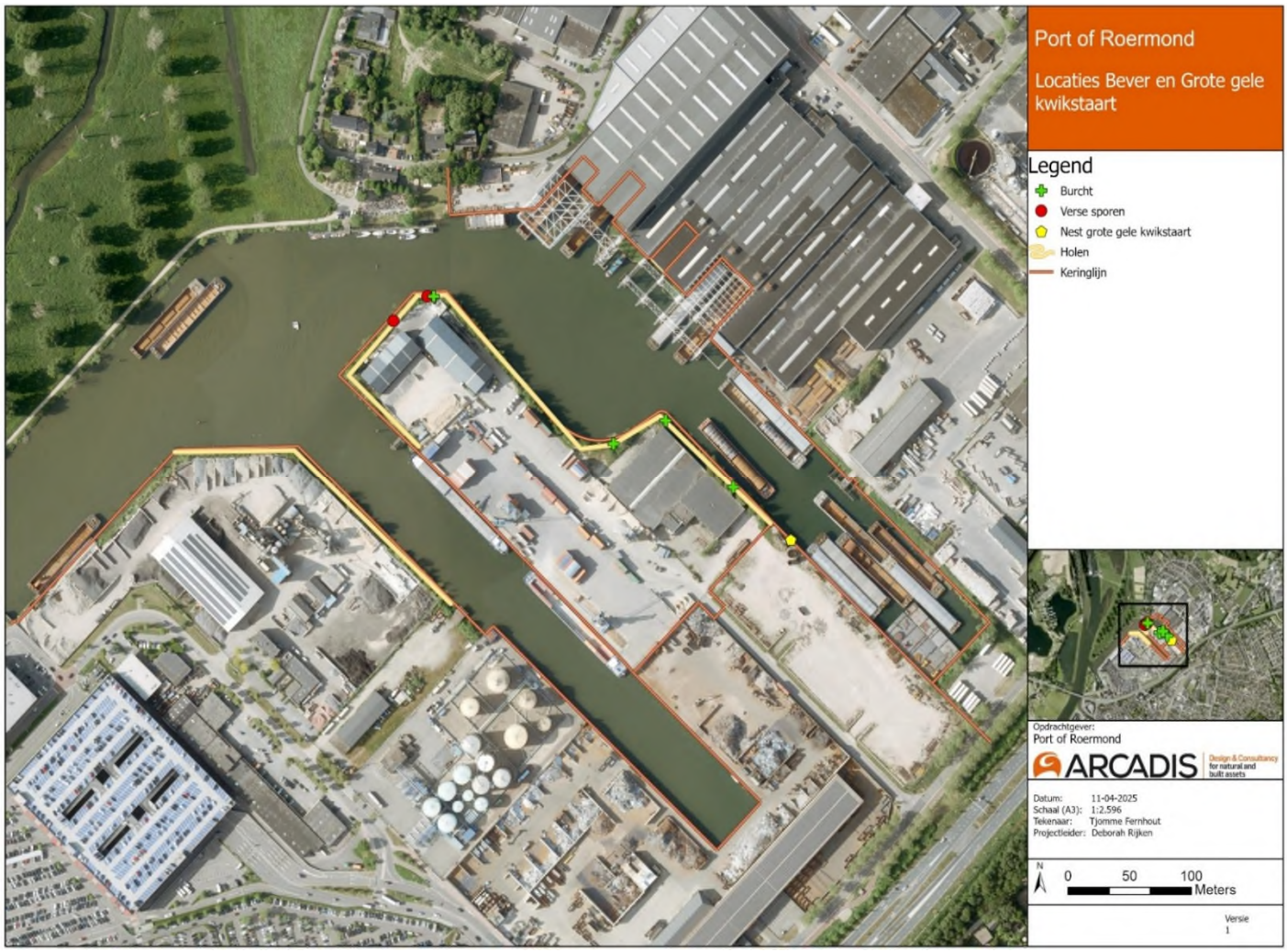

Figuur 4 Locaties van sporen, holen en burchten van bevers (zie hoofdstuk 3) en nest van grote gele kwikstaart (zie hoofdstuk 5) in de Willem Alexanderhaven

3 Onderzoek en toetsing bever

3.1 Methode

Voor vervolgonderzoek naar bevers is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van burchten en andere sporen van recente activiteiten. In de quickscan ecologie is vastgesteld dat er twee burchten aanwezig zijn in het projectgebied, naast wissels en vraatsporen van bevers. Dit maakt het projectgebied geschikt als verblijfplaats en leef- en foerageergebied van bevers.

Om alle (bij)burchten en verse graaf- en knaagsporen vast te kunnen leggen, is het projectgebied nogmaals bezocht op 26 maart 2025. Zo kon het gebied geïnventariseerd worden tijdens het bladloos seizoen. In deze periode is het bladgroen beperkt, waardoor burchten en sporen goed zichtbaar zijn.

3.2 Resultaat

Tijdens het onderzoek zijn er (bij)burchten, vraatsporen en wissels van bevers gevonden langs de kades van de Schippershaven, Lisbonnehaven en de Mijnheerkenshaven. Er waren zowel burchten in de kades met ingangen op het land als holen met ingangen vanaf het water. Deze holen worden door bevers gebruikt als bijburcht en rustplaats. Er is geen hoofdburcht waargenomen binnen of direct nabij het projectgebied, waardoor de locatie van de hoofdburcht onbekend is (mogelijk bevindt deze zich in andere delen van de uiterwaarden).
De meeste waargenomen burchten en sporen lieten geen tekenen zien van recente activiteiten. Op de hoek van secties 13 en 10 bevindt zich een burcht waar wel, maar zeer beperkt, verse sporen gevonden zijn. In sectie 13 zijn ook verse vraatsporen gevonden van een bever. Het is op basis van deze sporen niet goed te zeggen of het om één of twee exemplaren gaat. Vanwege deze recente sporen moet aangenomen worden dat het projectgebied onderdeel is van het leef- en foerageergebied van bevers.

3.3 Effecten realisatiefase

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de kades in het havengebied te vervangen. Doordat de bijburchten zich allemaal in de kades van het projectgebied bevinden, zijn de directe effecten, zoals het doden of verwonden van individuen of het vernielen van een vaste verblijfplaats, niet uit te sluiten. De kades worden namelijk volledig onderhanden genomen, waarbij over de gehele lengte van de kade nieuwe kademuren geplaatst worden. Hierdoor zullen de (bij)burchten en holen vernield worden, waardoor mogelijk individuen gedood of verwond raken. Verder worden ingangen afgesloten door het plaatsen van de nieuwe kades.

De werkzaamheden zouden ook een negatief effect kunnen hebben op foeragerende bevers. Dit effect wordt vanwege de aanwezige boom- en struweelsoorten en de omvang ervan als beperkt effect beoordeeld. Op de rand langs de kade staan zwarte els, fladder-iep, acacia, plataan, veldesdoorn, gewone es en een enkele wilg. Gezien de beperkte omvang van het opgaande struweel en het beperkte aantal sporen, wordt het opgaand groen weinig tot niet gebruikt als foerageergebied. Het opgaand struweel, de bomen en overig groen op de kades zullen volledig verwijderd worden uit het projectgebied ten behoeve van de werkzaamheden en de nieuwe kademuren. Aan de noordzijde van het projectgebied ligt de Stadsweide, een grasland met populieren, waar bevers ook een foerageer- en leefgebied hebben. Ook is er ten westen van de Maas veel struweel en groen dat kan gelden als foerageergebied voor bevers. Het projectgebied zal dus een beperkt onderdeel zijn van het foerageergebied, maar niet de hoofdlocatie. Tijdens de realisatiefase zal een onderdeel van het foerageergebied verdwijnen, maar er is in de omgeving dus genoeg habitat voor de bevers om te kunnen foerageren. De stadweide en oevers van de Maas blijven tijdens de realisatiefase geschikt voor bevers.

3.4 Effecten gebruiksfase

Na afronding van de werkzaamheden en na de plaatsing van de kademuren zal een deel van het foerageer- en leefgebied van bevers verdwenen zijn uit de omgeving. Ondanks dat het overig foerageergebied in de omgeving niet is verdwenen, zijn er wel holen, burchten en groen verdwenen. De oever ten noorden van het projectgebied aan de zuidkant van de stadsweide is ongeschikt om holen in te maken, wat ervoor zorgt dat een deel van het leefgebied is verdwenen na de werkzaamheden. Hierdoor zijn er in de gebruiksfase negatieve effecten op bever aanwezig als gevolg van de nieuwe inrichting.

Figuur 5 Locatieafbeeldingen met sporen van bevers

3.5 Toetsing

Op basis van de te verwachten effecten voor Habitatrichtlijnsoorten zijn de gevolgen weergegeven in Tabel 4. Hierbij is ook aangegeven of er noodzaak is voor het aanvragen van een omgevingswetvergunning in het kader van een flora- en fauna-activiteit.

Er zijn mogelijk effecten op de bever als gevolg van de werkzaamheden te verwachten. Hierdoor is overtreding van verbodsbepalingen van de Omgevingswet “a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen”, “b. het opzettelijk verstoren” en “d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen” niet uitgesloten.

Tabel 4 Voor Habitatrichtlijnsoorten: in het kader van een flora- en fauna-activiteit de relevante gevolgen die mogelijk optreden en waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Soort	a	b	c	d	e	Als gevolg van:
Bever	X	X		X		Graafwerkzaamheden en plaatsing van kademuren aan de kades van Port of Roermond.

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een flora- en fauna-activiteit te verrichten. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd: het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b. het opzettelijk verstoren;
c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

3.6 Mitigerende en compenserende maatregelen

Vastgesteld is dat er activiteiten van bevers aangetroffen zijn in het projectgebied, maar dat er geen hoofdburchten aanwezig zijn en het projectgebied geen essentieel leefgebied is voor de bever. Er is namelijk veel geschikt habitat in de directe omgeving aanwezig in de uiterwaarden (Figuur 6).

Figuur 6 Voorbeeld alternatief habitat bever in de omgeving

Wel geldt er tijdens de werkzaamheden een zorgplicht en zal er tijdens de werkzaamheden rekening gehouden moeten worden met de eventuele aanwezigheid van bevers in de holen. Dit is met name van belang in secties 3, 9, 10 en 11. Dit zijn de secties waar de meeste burchten en holen gevonden zijn.

Het opzettelijke doden/verwonden van bevers is te voorkomen door werkzaamheden ter hoogte van de (bij)burchten en holen in de oever te starten als de bevers de burcht hebben verlaten. Om zeker te zijn dat tijdens de werkzaamheden geen bevers aanwezig zijn in deze locaties, dient buiten de kwetsbare voortplantingsperiode (april tot september) gewerkt te worden. Het werken buiten de gevoelige periode voorkomt het doden/verwonden van jonge bevers, die vaak achterblijven in de burcht als de ouders worden verstoord. Daarbij komt dat de werkzaamheden pas kunnen beginnen als er met zekerheid is vastgesteld dat de bevers de bijburchten en holen verlaten hebben. Dit zal gedaan moeten worden onder begeleiding van een ecoloog. Zo zal er tijdens en voorafgaand aan de werkzaamheden geverifieerd worden dat er inderdaad geen bevers meer aanwezig zijn. Dit kan op meerdere manieren, zoals het monitoren met cameravallen of het plaatsen van stokjes voor de ingang van de holen. Wanneer door een ecologisch deskundige is aangetoond dat er geen bevers meer in de kade aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden op deze locaties starten. De werkzaamheden moeten direct aansluiten op de ecologische vrijgave om te voorkomen dat bevers een dag na de vrijgave alsnog in de burchten aanwezig zijn.

Daarnaast dient de watergang voor bevers toegankelijk te blijven, zodat de verbinding tussen de Maas en de verschillende geschikte uiterwaarden beschikbaar blijft. Het water dient daarbij niet onnodig verlicht te worden. Ook dienen ontgravingen van de oevers, en daarmee aantastingen aan de bijburchten zodanig plaats te vinden, dat mogelijke aanwezige bevers de mogelijkheid hebben om de burcht te verlaten. Geef individuen de kans om te vluchten door werkzaamheden in één richting uit te voeren, vluchtwegen open te laten en werkzaamheden rustig op te bouwen. Alle stappen en maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol met bijbehorend logboek vastgelegd.

Ondanks het treffen van mitigerende maatregelen is opzettelijk verstoren en het beschadigen van vaste verblijfplaatsen (bijburchten) niet uit te sluiten. Een omgevingsvergunning is hierom noodzakelijk.

3.7 Toetsing na maatregelen en conclusie

Voor de bever blijft het ook na het toepassen van mitigerende maatregelen voor het plaatsen van de bouwwerk-constructies in de Willem-Alexanderhaven noodzakelijk om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen voor het opzettelijk verstoren van bevers en het beschadigen van vaste verblijfplaatsen.

4 Onderzoek en toetsing vleermuizen

4.1 Methode

De bomen bij sectie 13 worden onderzocht op aanwezigheid van ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis. Dit gebeurt via onderzoek conform het vleermuisprotocol.

4.2 Resultaat

Het vervolgonderzoek naar vleermuizen bij sectie 13 is uitgevoerd conform vleermuisprotocol (NGB vleermuisprotocol 2021) voor boombewonende vleermuissoorten. In de kraamperiode is één veldbezoek in de ochtend uitgevoerd en één in de avond. Daarnaast zijn in het najaar twee avondbezoeken uitgevoerd in de periode augustus en september. De duur van ieder veldbezoek is tenminste twee uur en is uitgevoerd door een persoon met behulp van een batdetector (heterodyne) en warmtebeeldcamera. Verdeeld over alle vier de bezoeken zijn vier vleermuissoorten vastgesteld, namelijk gewone -en ruige dwergvleermuis (één langs vliegend), laatvlieger (één langs vliegend) en één watervleermuis. De gewone dwergvleermuis is twee keer waargenomen, waarvan een groepje van twee en een zevental individuen foeragerend boven het water. De gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. In de bomen zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. De functie vaste verblijfplaatsen in bomen is met zekerheid uitgesloten. De foerageerfunctie van het water voor vleermuizen blijft gelijk en er worden geen lijnvormige elementen aangetast, waardoor er geen sprake is van aantasting van vliegroutes van vleermuizen.

Datum	Type	Tijden	Weersomstandigheden
29-4-25	Kraam en zomer	21.00-23.30	16 graden, licht bewolkt, windkracht 3
2-6-25	Kraam en zomer	2.30-5.37	14 graden, licht bewolkt, windkracht 2
17-8-25	Paarverblijf	22.04-0.22	13 graden, licht bewolkt, windkracht 2
9-9-25	Paarverblijf	22.10-0.20	14 graden, licht bewolkt, windkracht 1

4.3 Effecten realisatiefase

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de kades in het havengebied te vervangen. Doordat de bomen bij sectie 13 zich allemaal bij de kades van het projectgebied bevinden, zijn door de afwezigheid van vaste verblijfplaatsen directe effecten, zoals het doden of verwonden van individuen of het vernielen van een vaste verblijfplaats, uitgesloten.

4.4 Effecten gebruiksfase

Er zijn geen effecten vanuit de gebruiksfase.

4.5 Toetsing

Voor de vleermuissoorten beschermd onder de categorie Habitatrichtlijnsoorten zijn verboden van toepassing voor de voorgenomen flora- en fauna activiteit.

Er zijn geen effecten op de vleermuissoorten als gevolg van de werkzaamheden.

Tabel 5 Voor Habitatrichtlijnsoorten: in het kader van een flora- en fauna-activiteit de relevante gevolgen die mogelijk optreden en waarvoor een omgevingsvergunning nodig is

Soort	a	b	c	d	e	Als gevolg van:
Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis en watervleermuis	-	-		-		Kappen en verwijderen van bomen voor de plaatsing van nieuwe kademuren aan de kades van Port of Roermond.

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een flora- en fauna-activiteit te verrichten. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd: het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b. het opzettelijk verstoren;
c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

4.6 Mitigerende en compenserende maatregelen

Ondanks dat er geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, worden er toch vleermuiskasten in de directe omgeving geplaatst die geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. Drie types vleermuiskasten worden toegepast, van elk type worden vier kasten opgehangen (ANS-5 van Vivara Pro en de VK WS 14 en VK WS 16 van Unitura). Dit zorgt ervoor dat er meerdere microklimaten ontstaan tussen deze kasten en vleermuizen op elk moment de meest geschikte kast kunnen gebruiken. De kasten worden opgehangen aan bomen in bestaande bomenrijen die niet door het project worden aangetast. De kasten staan via bomenrijen en groene terreinen in verbinding met de wateroppervlaktes in de haven (maximaal 100 meter afstand). Op de manier kunnen de vleermuizen zich verplaatsen via het water naar de stadsweide. Deze stadsweide vormt waarschijnlijk belangrijk foerageergebied voor vleermuizen in de omgeving, de bereikbaarheid van dit gebied draagt daarom bij aan de effectiviteit van de kasten. De kasten op deze locatie zullen daarom naar verwachting goed vindbaar zijn voor vleermuizen.

Figuur 7 Kastenplan vleermuizen

5 Vogels met jaarrond beschermd nest

5.1 Boomvalk, torenvalk, huismus

In de quickscan worden drie vogelsoorten genoemd die mogelijk een jaarrond beschermd nest kunnen hebben in het plangebied. De boomvalk, torenvalk en de huismus. De boom- en torenvalk broeden meestal in oude kraaiennesten en de torenvalk ook in speciale nestkast. De huismus onder de dakpannen of een andere geschikte locatie in een gebouw. Gezien de locatie, havengebied met industrie, en de beperkte omvang van de bomen, zijn deze ongeschikt voor een boomvalk. Het plangebied is dus ongeschikt als nestlocatie voor een boomvalk. Deze soort komt meer voor in het agrarische gebied met voldoende rust en aanbod van voldoende prooien. Dat is op deze locatie niet aanwezig en de soort wordt met zekerheid uitgesloten. Voor de torenvalk geldt eigenlijk hetzelfde als voor de boomvalk als het gaat om voorkeur van gebieden om te broeden. Meer in het agrarische gebied. Uit de NDFF komen enkele waarnemingen naar voren van de torenvalk. Mogelijk zou er dus toch een torenvalk in het gebied kunnen broeden. Tijdens het veldbezoek op 26 maart 2025 (zie paragraaf 2.4) is specifiek gelet op de aanwezigheid van torenvalken en zijn de nesten beoordeeld op gebruik en geschiktheid voor torenvalken. Er zijn geen torenvalken en geen geschikte nesten voor de torenvalk aangetroffen. Vervolgonderzoek conform SOVON richtlijnen naar de torenvalk is hierdoor niet noodzakelijk. De aanwezigheid van de torenvalk wordt met zekerheid uitgesloten.

De huismus is een typische gebouwbewonende soort en heeft de voorkeur voor stedelijk gebied met voldoende groen en rommelige omgeving, en uiteraard in het agrarische gebied. Naast een gebouw, het liefst met dakpannen, dient het leefgebied voor de soort op orde te zijn. Voldoende plek/oppervlakte om te foerageren, te schuilen en wintergroen (bosschages die in de winter blad bevatten) om gebruik van te maken als slaapplaats. In de basis zijn die omstandigheden niet aanwezig in het plangebied. De gebouwen zijn niet geschikt en hebben geen geschikte openingen of dakpannen. Er is geen geschikte voedselbron aanwezig en de bosschages rondom zijn te klein in omvang of volume om een geschikt leefgebied voor deze soort te vormen. Dus ook hier geldt dat het gebied ongeschikt is en geen mogelijkheden biedt voor de huismus. De soort wordt in het plangebied met zekerheid uitgesloten.

5.2 Grote gele kwikstaart

5.2.1 Methode

Tijdens het vervolgonderzoek op 26 maart 2025, voor een inventarisatie tijdens het bladloos seizoen, is er gezocht naar nesten van verschillende soorten. Tijdens de quickscan was er een mogelijk torenvalkennest waargenomen. Deze is gecontroleerd op het vóórkomen door middel van visuele inspectie. Verder is het struweel op de kades bekeken voor overige beschermde nesten.

5.2.2 Resultaat

Gedurende het vervolgonderzoek is er een zingend mannetje en uiteindelijk een actief nest gevonden van grote gele kwikstaart (Motacilla cinerea). Aan de westzijde van sectie 12 bevindt zich het nest (zie afbeelding 4). Het nest bevindt zich in de metalen kademuur achter een bolder. Rondom het nest is baltsgedrag waargenomen van een mannelijke grote gele kwikstaart en is er waargenomen dat de vrouwelijke grote gele kwikstaart het nest betrad.

5.2.3 Effecten realisatiefase

Doordat het nest zich in de kade bevindt, wordt er een jaarrond beschermd nest en een vaste verblijfplaats vernield. De kades worden namelijk volledig onderhanden genomen, waarbij over de gehele lengte van de kade nieuwe kademuren geplaatst worden.

De werkzaamheden zullen de verblijfplaats van het aanwezige koppel grote gele kwikstaart vernietigen. Het leefgebied zal tijdens de realisatiefase niet meer geschikt zijn als foerageer- of verblijfplaats door de aanwezige werkzaamheden. Ook hebben de werkzaamheden aan de kades effect als er aan sectie 11, 12 en 13 gewerkt wordt. Dan zijn de werkzaamheden zo dusdanig dichtbij het nest (vaste verblijfplaats) dat het verstorend werkt.

5.2.4 Effecten gebruiksfase

Na afronding van de werkzaamheden en na de plaatsing van de kademuren zal het nest verdwenen zijn. Zonder compenserende maatregelen zal er geen nieuwe nestelgelegenheid ontstaan na de plaatsing van de kades. Hierdoor zijn er in de gebruiksfase negatieve effecten op grote gele kwikstaart ontstaan als gevolg van de nieuwe inrichting.

5.2.5 Toetsing

Op basis van de te verwachten effecten is in Tabel 6, voor grote gele kwikstaart, beschermd onder de categorie Vogelrichtlijnsoorten, weergegeven welke verboden van toepassing zijn voor de voorgenomen flora- en fauna activiteit.

Tabel 6 Voor Vogelrichtlijnsoorten: in het kader van een Flora- en fauna-activiteit de relevante gevolgen die mogelijk optreden en waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van:
Broedvogels met jaarrond beschermd nest Grote gele kwikstaart	X	X			Graafwerkzaamheden en plaatsing van kademuren aan de kades van Port of Roermond

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een flora- en fauna-activiteit te verrichten. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd: het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
c. het rapen en onder zich hebben van eieren; of
d. het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

5.3 Mitigerende en compenserende maatregelen

Vastgesteld is dat er een actief nest aanwezig is van de grote gele kwikstaart. Tijdens de werkzaamheden zal daar rekening mee gehouden moeten worden vanwege de beschreven effecten tijdens de realisatiefase. Voor de grote gele kwikstaart mogen er geen werkzaamheden binnen een straal van 100 meter van het nest uitgevoerd worden gedurende het broedseizoen. Het broedseizoen loopt vanaf eind maart tot en met begin september.

In de gebruiksfase zal het nest verdwenen zijn en moeten in de nabijheid van of in de kades nestkasten voor de grote gele kwikstaart geplaatst worden. Er zullen minimaal drie kasten binnen een straal van 50-100 meter van het huidige nest geplaatst moeten worden. Zo kunnen vogels een geschikte nieuwe locatie kiezen. Ook zal er groen in de buurt van de nestkasten aanwezig moeten zijn om de kasten te laten functioneren. Binnen enkele honderden meters moeten voldoende foerageermogelijkheden (insecten) aanwezig zijn. In dit geval wordt aan deze voorwaarde voldaan door de bereikbaarheid van andere delen van de uiterwaarden, de stadsweide aan de overkant van de haven en de ongebruikte delen van het haventerrein (groene braakliggende delen). Deze delen zullen tijdens de werkzaamheden niet worden aangetast.

Alle kades worden tijdens het project onderhanden genomen, echter zal er wel fasering plaatsvinden. In totaal zullen acht nestkasten worden plaatst (vier tijdelijke nestkasten en vier permanente nestkasten). Alle kasten bevinden zich binnen het projectgebied. Werkzaamheden aan secties 2, 9 en 11 zullen in een later stadium aanvangen, waardoor op deze locaties vier tijdelijke nestkasten geplaatst worden die tijdens de werkzaamheden aan andere secties zorgen voor voldoende alternatieve nestgelegenheid. Bij afronding van andere secties worden dan permanent vier nestkasten aangebracht in secties 10 en 12, zodat er weer voldoende alternatieven aanwezig zijn ten tijde van de start van de werkzaamheden aan secties 2, 9 en 11 en de tijdelijke nestkasten weer worden verwijderd. Op deze manier is er altijd voldoende nestgelegenheid voor de grote gele kwikstaart aanwezig. De nestkasten worden voor het broedseizoen opgehangen (uiterlijk februari), zodat deze voor het broedseizoen beschikbaar zijn. De tijdelijke kasten mogen pas verwijderd worden als de permanente kasten zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag alleen buiten het broedseizoen (maart-augustus), dus de werkzaamheden aan secties 2,9 en 11 mogen alleen van start in de maanden september tot en met februari.

Figuur 8 Kastenplan grote gele kwikstaart

Ondanks het treffen van mitigerende maatregelen is opzettelijk verstoren en het verwijderen van een jaarrond beschermd nest niet uit te sluiten. Een omgevingsvergunning is hierom noodzakelijk.

5.4 Toetsing na maatregelen en conclusie

Voor het nest van de grote gele kwikstaart blijft het ook na het toepassen van mitigerende maatregelen voor het plaatsen van de kades in de Willem-Alexanderhaven noodzakelijk om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen voor het opzettelijk verwijderen van een jaarrond beschermd nest.

6 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

6.1 Relevante artikelen

Als gevolg van de voorgenomen ingrepen zullen negatieve effecten ontstaan op soorten beschermd onder de Omgevingswet. Wanneer specifieke gevolgen op beschermde soorten niet te voorkomen zijn, is een omgevingsvergunning vereist. Het gaat hier om de soorten zoals opgenomen in Tabel 7.

Tabel 7 Relevante artikelen Omgevingswet in het kader van de flora- en fauna-activiteit. In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten.[2] De definitie van een flora- en fauna-activiteit is "activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten". In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd, per beschermingscategorie wordt hieronder daarop ingegaan.

Soort	Relevante artikelen Besluit activiteiten leefomgeving	Vanwege:
Bever	Artikel 11.46, lid 1, onderdeel a Artikel 11.46, lid 1, onderdeel b Artikel 11.46, lid 1, onderdeel d	Graaf werkzaamheden in de oever en het realiseren van een kadeconstructie (primaire kering of kademuur met logistieke functie).
Jaarrond beschermd nest: **Grote gele kwikstaart**	Artikel 11.37 Artikel 11.38	Graaf werkzaamheden in de oever en het realiseren van een kadeconstructie (primaire kering).

6.2 Eisen aanvraag omgevingsvergunning

De aanvraag van een omgevingsvergunning moet worden voldaan aan verschillende eisen. Deze eisen staan voor Habitatrichtlijnsoorten in artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

6.2.1 Geen andere bevredigende oplossing

Locatie: voor de maatregel bestaat geen locatiealternatief. De locatie van de huidige primaire kering voldoet niet meer aan de voorwaarden voor waterveiligheid die Rijkswaterstaat en het waterschap stellen aan waterkeringen, waardoor deze secties vervangen moeten worden. Na vervanging van de kades voldoen deze waterkeringen weer aan de richtlijnen, gesteld door bevoegd gezag, ten aanzien van waterveiligheid. De locatie voor de kades zonder primaire status zijn zo gesitueerd en ontworpen ,waarbij getoetst is aan de beleidsregels van Rijkswaterstaat. Daarnaast is het niet mogelijk voor de bedrijven om zich te verplaatsen naar binnendijkse locaties, omdat deze afhankelijk zijn van de haven voor hun dagelijkse bedrijfsvoering.

Andere werkwijze: voor het plaatsen van een nieuwe waterkering zijn er geen andere werkwijzen mogelijk. Gedurende de werkzaamheden wordt er maximaal rekening gehouden met de bever en grote gele kwikstaart. Door buiten de kwetsbare periode te werken, en maatregelen te treffen om dieren de kans te geven om te vluchten, worden effecten verder tot een minimum beperkt. Zo wordt met mitigerende maatregelen getracht effecten zo veel mogelijk voorkomen en te beperken.

Inrichting: waterkeringen binnen de haven kunnen niet op een andere manier worden ingericht zonder de functie van de haven aan te tasten. De huidige inrichting moet daardoor worden gehandhaafd.

Planning: de planning is nog onbekend. Het betreffen grootschalige werkzaamheden die niet in korte tijd voltooid kunnen worden, waardoor er moeilijk gestuurd kan worden in de planning. We werken zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode.

[2] art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet

Wanneer dit niet mogelijk is, starten we buiten deze kwetsbare periode de werkzaamheden op en voeren aaneensluitend de werkzaamheden uit om te voorkomen dat soorten zich in tussenperiodes weer op de locatie vestigen.

6.2.2 Onderbouwing belang activiteit

Voor de bever en de grote gele kwikstaart wordt een vergunning aangevraagd op grond van belang “‘de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten” (artikel 8.74k van Besluit kwaliteit leefomgeving en artikel 8.74j van Besluit kwaliteit leefomgeving).

- Habitatrichtlijnsoorten: artikel 8.74k van Besluit kwaliteit leefomgeving, lid 1, onderdeel b.
- 3º in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; *Traject B met de bijbehorende secties behoren bij de ontwikkeling omtrent de realisatie van een primaire kering binnen de Willem Alexanderhaven. De waterkering voldoet niet meer aan de huidige maatstaven voor een waterkering die opgenomen zijn het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en moet daarom worden versterkt. Het onderhoud en versterking van de kades (traject C en D) draagt tevens bij aan de veiligheid van de bedrijven binnen het haventerrein en het achterland, en de bescherming tegen overstromingen, aangezien de kades dezelfde afmetingen hanteren als de kades behorende bij de primaire kering.*

6.3 Staat van instandhouding

6.3.1 Bever

Voor bever geldt dat effecten mogelijk zijn op de vaste verblijfplaatsen, aanwezig in het projectgebied. Op regionale schaal komt de bever in Limburg veelvuldig voor. Zo wordt de populatie bevers begin 2021 geschat op 1.100-1.200 dieren. Er is zelfs sprake van een populatie, waarbij uitwisseling plaatsvindt met buurpopulaties uit andere provincies, en met dieren uit België en Duitsland. Provincie Limburg maakt onderscheidt tussen ‘kansrijke bevergebieden’, waarin een populatie van minimaal 500 bevers geborgd moet blijven, en ‘buiten-kansrijke gebieden’, waarin kans op schade groter is en waar in bepaalde situaties ingegrepen kan worden om schade door bevers te voorkomen. Van het geschatte aantal bevers in Limburg komen zo’n 600-670 bevers voor binnen de kansrijke gebieden, en circa 500-530 erbuiten (Beleidslijn bever, 2022). Jonge bevers zoeken eigen territoria in bestaande natuurgebieden. De optimale, meest geschikte leeflocaties zijn echter al bezet, waardoor suboptimale leefgebieden bezet raken. De verspreiding van de bever in Limburg bereikt langzamerhand zijn maximum. Met de effecten, die plaatsvinden als gevolg van de werkzaamheden in het projectgebied, blijft de populatie bevers binnen de kansrijke gebieden ruim boven de 500 individuen. De regionale staat van instandhouding van de bever komt dus niet in het geding als gevolg van de geplande werkzaamheden.

Landelijk wordt de populatie in 2021 geschat op 4.500-5.000 individuen (Zoogdiervereniging, z.d.) en nemen de aantallen bevers en verspreiding daarvan nog jaarlijks toe. In 2016 is al geconcludeerd dat de beverpopulatie in Nederland zich in een gunstige staat van instandhouding bevindt (Jansman et al., 2016). Op basis van een populatie van meer dan 1.700 individuen, verspreiding over 388 uurhokken, uitwisseling met buitenlandse populaties en gezien de groei, wordt de populatie als duurzaam beschouwd. Na 2016 zijn de verspreiding en de aantallen verder toegenomen.

Binnen het projectgebied zijn meerdere bijburchten waargenomen. De bijburchten worden door de werkzaamheden in de toekomst ongeschikt voor gebruik. Dit komt door het vergraven van de oevers, en het plaatsen van damwanden en kades. De werkzaamheden vinden lokaal plaats en hebben enkel een effect op deze bijburchten; hiermee worden effecten op populatie voorkomen. De huidige bijburchten zullen permanent worden verlaten maar de bever zal geen permanente negatieve effecten ondervinden, omdat er voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Voor de bever geldt dat door de maatregelen effecten zoveel mogelijk voorkomen worden en de aanwezige populaties in stand blijven. In Limburg komt de bever wijdverspreid voor en is een dusdanig grote populatie bevers aanwezig dat verstoringseffecten en een verlies van enkele bijburchten geen gevolgen heeft op regionale schaal. Ook op landelijk niveau zijn daarmee geen gevolgen voor de staat van instandhouding.

6.3.2 Grote gele kwikstaart

In Nederland valt de grote gele kwikstaart onder de Vogelrichtlijn. Deze richtlijn heeft als doel het in stand houden van alle in het wild levende vogelsoorten in Europa. Dit betekent dat EU-lidstaten maatregelen moeten treffen om de populaties van deze soorten te behouden of te verbeteren, conform ecologische en wetenschappelijke normen. Dit wordt aangeduid als een gunstige staat van instandhouding, wat synoniem staat voor de duurzaamheid of mate van een gezonde populatie van een soort. De richtlijn stelt dat de leefgebieden voor vogels geschikt moeten blijven.

Er zijn in Nederland geen speciale beschermingszones aangewezen voor de grote gele kwikstaart, maar de landelijke populatie moet wel op hetzelfde niveau kunnen blijven voortbestaan. De staat van instandhouding van de grote gele kwikstaart als broedvogel wordt in Nederland als gunstig beoordeeld door Sovon.

Voor de grote gele kwikstaart geldt dat er effecten zullen optreden. Op regionale schaal komt de grote gele kwikstaart verspreid voor in Limburg. Rondom Roermond zijn er tussen de 14 en 38 broedgevallen geregistreerd in de jaren 2021-2023. De totale broedpopulatie in Nederland wordt door Sovon geschat op 300-400 paartjes. Naast de omgeving van Roermond is de soort veelvuldig aanwezig als broedvogel in Zuid-Limburg. Dat deze soort in een haven broedt, is bijzonder te noemen. Door de rust in zo'n gebied, gecombineerd met het aanwezige groen dat geschikte nestelgelegenheid biedt, blijkt de Willem-Alexanderhaven toch een geschikte locatie.

Door de aanwezigheid van veel geschikt habitat in de omgeving van Roermond en Limburg, en door het plaatsen van nestkasten in de directe omgeving van het huidige nest, zullen de werkzaamheden geen negatieve gevolgen hebben voor de staat van instandhouding.

6.3.3 Vleermuizen

Uit het vleermuizenonderzoek (hoofdstuk 4) is gebleken dat er geen verblijfplaatsen aanwezig zijn binnen het projectgebied, waardoor effecten op vleermuissoorten zijn uitgesloten. De staat van instandhouding zal daarom niet in het geding komen.

7 Zorgplicht

Ten aanzien van de zorgplicht zijn in de Omgevingswet[3] verplichtingen opgenomen. In dit hoofdstuk worden deze verplichtingen besproken en wordt beschreven op welke manier invulling is gegeven aan deze verplichtingen.

Algemene zorgplicht

In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig lijdt. Hieronder is specifiek aangegeven hoe invulling is gegeven aan de verplichte aspecten voor flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten, waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming:

- Neem alle maatregelen, die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd, om gevolgen te voorkomen. Voor de hierboven beschreven eisen geldt dat de ingreep of activiteit, die wordt getoetst, wordt afgewogen tegen mogelijke effecten. Hieruit volgen maatregelen die effecten mitigeren. Deze maatregelen volgen uit de quickscan flora en fauna (Arcadis, 2021), en de toetsing van het soortgericht onderzoek dit rapport. Deze maatregelen zijn opgenomen in de maatregelentabel in de conclusie van dit rapport. Afhankelijk van de maatregelen kan het voor de initiatiefnemer noodzakelijk zijn om deze op te nemen in een ecologisch werkprotocol. Hiermee is voldoende geborgd dat redelijkerwijs alle maatregelen worden genomen om gevolgen te voorkomen.
- Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen, beperk die gevolgen zoveel mogelijk. Daar waar voorzien was dat effecten niet voorkomen kunnen worden, zijn ook ontwerpen aangepast of zelfs afgevallen. Hiermee is voldoende geborgd dat gevolgen zoveel mogelijk zijn beperkt.
- Maak gevolgen ongedaan. Compenserende maatregelen zijn niet nodig. Zie verder voor implementatie het eerste punt. Hiermee is voldoende geborgd dat gevolgen zo goed als redelijkerwijs mogelijk ongedaan zijn gemaakt.
- Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, laat de activiteit achterwege, zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd. Zie het tweede punt. Als effecten op geen enkele manier te voorkomen zijn, dan zijn ontwerpen aangepast of zelfs afgevallen. Voor deze maatregel geldt dat effecten, zo goed als redelijkerwijs mogelijk is, worden voorkomen of beperkt door maatregelen. Daarnaast geldt hier ook dat de maatregelen een vorm van natuurontwikkeling zijn en de relevante en andere beschermde soorten ook weer een leefgebied hebben na afronding van de werkzaamheden. Hiermee is voldoende geborgd dat activiteiten achterwege worden gelaten als gevolgen onvoldoende te beperken zijn.

Op deze manier wordt voldoende geborgd dat wordt voldaan aan de bovenstaande verplichtingen.

Aanvullende zorgplicht flora- en fauna-activiteit

Als uit de quickscan of soortgericht onderzoek is gebleken dat er effecten zijn op een beschermde soort, is er sprake van een flora- en fauna-activiteit. Voor flora- en fauna-activiteiten gelden specifiek de volgende verplichtingen:

a. Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid van beschermde soorten, of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn. De aanwezigheid van beschermde soorten is door middel van de quickscan, verdiepingsslag quickscan en voorliggende rapportage onderzocht. Hiermee is voldoende geborgd dat beschermde soorten zijn onderzocht. De rapportage wordt betreft vleermuizen (sectie 12) later aangevuld.
b. Als deze aanwijzingen er zijn, wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Wanneer beschermde soorten aanwezig zijn, is onder de effectbeoordeling bepaald of er mogelijk nadelige gevolgen zijn. Hiermee is voldoende geborgd of mogelijk nadelige gevolgen uitgesloten kunnen worden zijn.
c. Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Als nadelige gevolgen aan de orde zijn, is onder de effectbeoordeling en toetsing beoordeeld in hoeverre er sprake is van nadelige gevolgen. Hiermee is voldoende geborgd welke gevolgen de activiteit kan hebben wanneer er sprake is van nadelige gevolgen.

[3] art. 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren), Besluit activiteiten leefomgeving en art. 11.27 (specifieke zorgplicht), Besluit activiteiten leefomgeving.

d. Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen. Als nadelige gevolgen aan de orde zijn, is aan de hand van mitigerende en compenserende maatregelen bepaald of deze nadelige gevolgen kunnen worden voorkomen. Hiermee is voldoende geborgd of nadelige gevolgen voorkomen kunnen worden.
   Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben. Wanneer de activiteit nadelige gevolgen voor een beschermde soort heeft, wordt een ecologisch deskundige betrokken, die deze maatregelen controleert en beoordeelt op functionaliteit. Hiermee is voldoende geborgd dat de maatregelen worden gecontroleerd op functionaliteit.
e. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen. Wanneer nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, wordt het werk stilgelegd en worden ecologisch deskundige passende maatregelen getroffen. Hiermee is voldoende geborgd dat nadelige gevolgen worden voorkomen.

Bovenstaande verplichtingen voor een flora- en fauna-activiteit zijn terug te vinden in voorliggende rapportage, uitgezonderd verplichting e, welke geborgd dient te worden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

8 Bronnen

Quickscan Soortbescherming Willem Alexanderhaven Roermond, Referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0 - Datum: 16 januari 2025

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Bever – Castor fiber. Versie 1.0, juli, 2017.

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Beleidslijn Bever, 2022. bijlage 1 Mededeling Portefeuillehouder inzake Beleidslijn Bever, brief gedeputeerde Gabriëls van 15-02-2022 (GS DOC-00224550)

Bijlage A Wettelijk kader Beschermde soorten

Algemeen

De Omgevingswet is op januari 2024 in werking getreden. De wet is in plaats van de Wet natuurbescherming gekomen. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een hoofdspoor, een invoeringsspoor en een aanvullingsspoor. Het hoofdspoor bestaat uit:

- de Omgevingswet;
- de vier Algemene Maatregelen van Bestuur;
  - het Omgevingsbesluit;
  - Besluit kwaliteit leefomgeving;
  - Besluit activiteiten leefomgeving;
  - Besluit bouwwerken leefomgeving.
- de Omgevingsregeling.

Het invoeringsspoor bestaat uit de bestaande wetten en regels die onderdeel worden van “het nieuwe gebouw” en bestaat uit:

- de Invoeringsregeling;
- het Invoeringsbesluit;
- de Invoeringswet.

Tot slot bestaat aanvullingspoor uit de beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor. De onderdelen zijn:

- aanvullingsregelingen;
- aanvullingsbesluiten;
- aanvullingswetten.

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt.

In het kader van regelgeving rond beschermde soorten zijn met name de Omgevingswet, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en Besluit Activiteiten Leefomgeving van belang. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt.[4] Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn: [5]

- neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: beperk die gevolgen zoveel mogelijk;
- of maak deze ongedaan; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende[6]:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn;
b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;

[4] art. 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren), Besluit activiteiten leefomgeving
[5] art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[6] art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving

c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:
- Soorten vogelrichtlijn, ook wel Vogelrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Soorten habitatrichtlijn, ook wel Habitatrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.[7]

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen[8]:
- alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:
  - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn;
  - bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
  - bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- en planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied zoals genoemd in:
  - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
  - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 “soorten habitatrichtlijn” in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.[9]

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten.[10] De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:[11]
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;

[7]art. 11.37 t/m 11.40, Besluit activiteiten leefomgeving
[8] art. 11.46 t/m 11.48, Besluit activiteiten leefomgeving
[9]art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving
[10]art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet
[11]art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving.

b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
c. het rapen en onder zich hebben van eieren; of
d. het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.[12]

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:[13]
a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b. het opzettelijk verstoren;
c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:[14]
a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende tekstkader.

> **Juridisch kader verstoring beschermde soorten**
> Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit si verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:
> ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw.”
> ECLI:NL:RVS:2020:1125: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing.”

Gedragscodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden[15]:
- aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode; en
- plaatsvinden in het kader van:

[12]De uitzondering is opgenomen in art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 3 Besluit activiteiten leefomgeving.
[13]art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[14]art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[15]art. 11.45 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.53 (vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.59 (vergunningvrije gevallen andere soorten op basis van aangewezen gedragscode), Besluit activiteiten leefomgeving

- het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik; of
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening[16], de omgevingsverordening[17] of een ministeriële regeling[18] of een programma[19]. Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje “Omgevingsvergunning”).[20] Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen[21]:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbetert.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten[22], artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten[23] en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten.[24] Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen[25] en passende maatregelen[26] in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.[27]
- Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.[28]

---

[16] art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet

[17] art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.42 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.50 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.56 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving

[18] art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.43 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.51 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.57 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving

[19] art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet

[20] art. 8.74j t/m 8.74l, Besluit kwaliteit leefomgeving als verwezen in art. 11.44 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn), lid 1, art. 11.52 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn), lid 1, art. 11.58 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten andere soorten), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving,

[21] art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet art. 11.41 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in programma), lid 2 en art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving

[22] art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

[23] art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen) lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving

[24] art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, Besluit activiteiten leefomgeving

[25] *“instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art.en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn.”*

[26] *“een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn”*.

[27] art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b en art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel c, Besluit activiteiten leefomgeving.

[28] art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

Relevante inhoud Vogel- en Habitatrichtlijn

In artikel 9 lid 1 staat dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan en dat het voornemen nodig is:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (onderdeel a),
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer (onderdeel a),
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren (onderdeel a),
- ter bescherming van flora en fauna (onderdeel a);
- voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt (onderdeel b);
- teneinde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan (onderdeel c).

In artikel 9, lid 2 geeft de voorwaarden waaronder mag worden afgeweken. De volgende zaken moeten worden vermeld:

- voor welke soorten mag worden afgeweken (onderdeel a);
- welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan (onderdeel b);
- onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen (onderdeel c);
- welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen (onderdeel d);
- welke controles zullen worden uitgevoerd (onderdeel e).

In artikel 13 is opgenomen dat de activiteiten niet mogen leiden tot een verslechtering van de huidige staat van instandhouding.

In artikel 16, lid van de Habitatrichtlijn staat dat wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat de activiteit geen afbreuk doet aan een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, mag onder de volgende voorwaarde worden afgeweken:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats (onderdeel a);
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom (onderdeel b);
- in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (onderdeel c);
- ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten (onderdeel d);
- ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, door de bevoegde nationale instanties vastgesteld aantal van bepaalde specimens van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben (onderdeel e).

Het Rijk een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën

- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker
- Middelste groene kikker

Zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Bunzing
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Hermelijn
- Huisspitsmuis
- Konijn
- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Wild zwijn

Omgevingsvergunning

Voor een project geldt dat in de aanvraag van een omgevingsvergunning moet worden voldaan aan een aantal eisen. Dit verschilt per beschermingscategorie.
Voor Vogelrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[29]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig is:
  - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
  - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
  - voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
  - ter bescherming van flora en fauna;
  - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
  - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort(en).

Voor Habitatrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[30]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
  - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
  - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
  - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
  - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
  - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor Andere soorten moet een project een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[31]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
  - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
  - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
  - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
  - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of

[29] art. 8.74j (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten vogelrichtlijn), Besluit kwaliteit leefomgeving
[30] art. 8.74k (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten habitatrichtlijn)Besluit kwaliteit leefomgeving
[31] art. 8.74l (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten), Besluit kwaliteit leefomgeving

- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
- in het algemeen belang; en

- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Geen andere bevredigende oplossing betekent -ook in combinatie met hetgeen onder het kopje “Algemene bescherming” is beschreven dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een omgevingsvergunning niet te verlenen is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Flora- en fauna-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.[32]

[32] art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Bijlage B Quickscan

Quickscan Soortbescherming, Willem Alexanderhaven Roermond, Port of Roermond Coöperatief UA

Quickscan Soortbescherming

Willem Alexanderhaven Roermond
Port of Roermond Coöperatief UA

11 december 2025 - Internal

Contactpersoon

ARCADIS NEDERLAND B.V.

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Leeswijzer 5
2 Projectbeschrijving 6
2.1 Ligging 6
2.2 Huidige situatie 7
2.3 Voorgenomen herinrichting 9
2.4 Afbakening effecten 10
3 Beschermde gebieden 11
3.1 Natura 2000-gebieden 11
3.1.1 Methode 11
3.1.2 Ligging 11
3.1.3 Effecten 12
3.2 Natuurnetwerk Nederland 12
3.2.1 Methode 12
3.2.2 Ligging 12
3.2.3 Effecten 12
3.3 Groenblauwe mantel 13
3.3.1 Methode 13
3.3.2 Ligging 13
3.3.3 Effecten 13
3.4 Deelconclusie gebiedsbescherming 14
4 Aanwezigheid beschermde soorten 15
4.1 Methode 15
4.2 Aanwezigheid beschermde soorten 15

4.3 Effectbeschrijving 19
4.4 Toetsing 21
4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten 21
4.4.2 Toetsing 21
4.4.3 Zorgplicht 23
4.5 Vervolgstappen 24
4.6 Deelconclusie soortbescherming 25

5 Conclusie 27
5.1 Gebiedsbescherming 27
5.2 Soortbescherming 27

Bijlagen

Bijlage A Wettelijk kader N2000-gebieden 28

Bijlage B Wettelijk kader Natuurnetwerk Nederland 31

Bijlage C Wettelijk kader groenblauwe mantel 34

Bijlage D Wettelijk kader Soortbescherming 35

Bijlage E Foto-impressie 43

Colofon 60

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Willem Alexanderhaven in Roermond (Limburg) is een waterkering aanwezig. Deze waterkering is geplaatst in de jaren ’90 en naar huidige maatstaven is deze kering niet meer hoog en sterk genoeg. Om te voldoen aan de wettelijke norm moet de kering worden opgehoogd en losse delen met elkaar verbonden worden tot één algehele primaire kering. In 2021 is waterschap Limburg gestart met het opstellen van een Projectplan Waterwet om dit dijktraject te verhogen en te versterken. De scope van dit Projectplan Waterwet was echter alleen gericht op de bescherming van de omwonenden en niet op de bedrijven die gevestigd zijn in de Willem Alexanderhaven. De wens van deze bedrijven om tevens beschermd te worden tegen hoogwaterstanden is echter sinds 2021 blijven bestaan.

Gezien deze geschiedenis is de samenwerking van de diverse bedrijven binnen de haven gegroeid en hebben zij Port of Roermond Coöperatief UA1 (hierna Port of Roermond) opgericht. Waterschap Limburg en Port of Roermond hebben samen met de provincie Limburg en de gemeente Roermond een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin de ambitie en intentie is uitgesproken om de bedrijven van de Willem-Alexanderhaven hoogwaterbescherming te bieden. Voor deze ambitie heeft Port of Roermond een aanvullend traject dat zij gaan doorlopen om de huidige primaire kering aan te vullen met een ander tracé voor de primaire kering. Gezien er onder de Omgevingswet geen Projectplan Waterwet meer kan worden vastgesteld, komt er geen aanvulling op het projectplan maar wordt een nieuw besluit (projectbesluit) vastgesteld. Daarnaast is Port of Roermond voornemens om een tracé dat niet meegenomen wordt binnen de grenzen van de primaire kering op eigen initiatief op te hogen zodat de Willem Alexanderhaven geheel wordt beschermd tegen hoogwaterstanden. Tijdens dit voorliggende traject is al een natuurtoets[1] uitgevoerd. Voorliggend rapport is aanvullend opgesteld.

Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Zie Bijlage A t/m D voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze beschermde soorten. Port of Roermond heeft Arcadis gevraagd een QuickScan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het projectgebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een projectbeschrijving. Hieruit volgt een korte afbakening van effecten met bijbehorende reikwijdte. Hoofdstuk 3 beschrijft waar Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden en de groenblauwe mantel gelegen is en of sprake is van negatieve effecten. Hoofdstuk 4 geeft de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten binnen de reikwijdte van effecten. In hoofdstuk 4.3 zijn de mogelijke effecten van het initiatief op beschermde soorten beschreven. In hoofdstuk 0 en 4.5 zijn de bijbehorende toetsing en vervolgstappen beschreven. Tot slot is in hoofdstuk 5 de conclusie opgenomen.

Bijlage A t/m D beschrijft het wettelijk kader van Natura 2000-gebieden, het NNN, de groenblauwe mantel en de bescherming van soorten in de Omgevingswet en Omgevingsverordening Limburg. In 5.2Bijlage E zijn foto’s van het projectgebied opgenomen.

[1] Wsp, 2023. Natuurtoets. Integraalplan Willem-Alexanderhaven te Roermond

2 Projectbeschrijving

2.1 Ligging

Het projectgebied is gelegen in de Willem Alexanderhaven in Roermond (Provincie Limburg). Het betreft verschillende kademuren en groenstroken tussen de bedrijventerreinen en de kade (Zie Figuur 1 en Figuur 2).

Figuur 1 Ligging van projectgebied (rood kader) ten noorden van Roermond

Figuur 2 Luchtfoto met begrenzing van projectgebied (rood kader) in de Willem Alexanderhaven te Roermond

2.2 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen in de Willem Alexanderhaven in Roermond. Het betreft verschillende kademuren en groenstroken tussen de bedrijventerreinen en de kade. In Figuur 3 zijn de kademuren in secties weergegeven. In Tabel 1 is een korte beschrijving per sectie opgenomen. In Bijlage E zijn foto’s opgenomen.

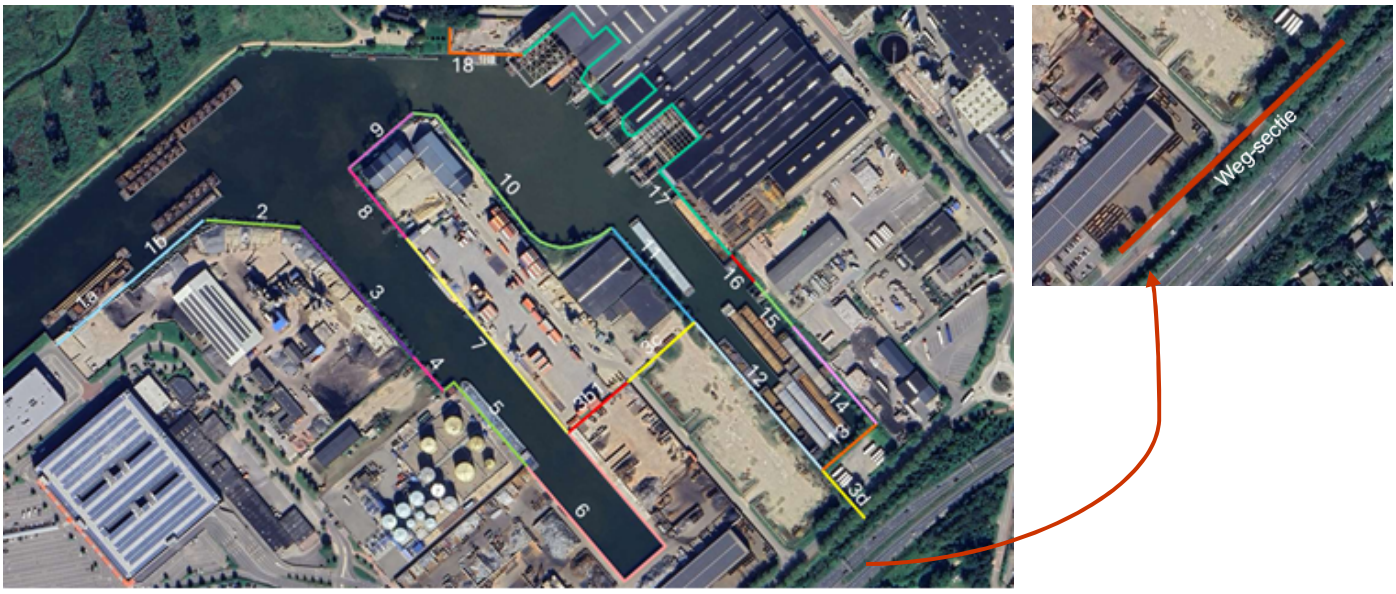

Figuur 3 Overzicht sectie verdeling van de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 Per sectie een korte gebiedsomschrijving.

Sectie	Omschrijving
1a	Hier is een kade aanwezig met aan de achterzijde (links) riet. Er zijn ondiepe plassen op het terrein aanwezig.
1b	Natuurlijke oever met lage begroeiing.
2	Zie 3.
3	Kleine strook met zandbodem en wat bomen langs de oever. Op sommige plekken meer begroeiing, voornamelijk braam. Bovenaan betonblokken tussen de groenstrook en het terrein van Besiks
3b1	Kleine groenstrook met ruigte tussen twee terreinen in.
3c	Kleine strook met zandbodem en weinig begroeiing waar nu een werkterrein aanwezig is.
3d	Kleine zandheuvel met weinig begroeiing. Hier wordt ook de bomenrij langs de weg meegenomen (parallel aan sectie 13). Dit zijn twee bomenrijen met aan de overzijde van de weg een kleine greppel met heuvel als afscheiding tussen twee wegen.
4	Gelijk aan 3.
5	-
6	-
7	-
8	Onverhard terrein met natuurlijke oever met veel ruigte met bramen en enkele bomen. Rondom de gebouwen zijn betonnen platen en blokken aanwezig.
9	Onverhard terrein met natuurlijke oever met ruigte en bomen. Op twee plekken op de oever was zand aanwezig.
10	In de hoek van sectie 10 is sprake van een schrale bodem met grind en mos. Verder is er een natuurlijke oever met veel begroeiing, op sommige plaatsen is deze erg steil. Richting sectie 9 veel struweel en kleine bomen. Tussen 10 en 11 een betonnen oever.
11	Strook met bomen en ruigte achter bedrijfshal. Natuurlijke oever. Aan de zijde van 12 een soort dijkje en weinig begroeiing. Aan de zijde van sectie 11 volledig begroeid met bramen. Halverwege een grote vervallen burcht.
12	-
13	Kleine groenstrook met natuurlijke oever naast parkeerplaats. 2 kraakwilgen
14	Strook groen tussen kade en bedrijventerrein. Bovenaan afgezet met grote betonblokken. Ruige met voornamelijk brandnetels.
15	Zie 14

Sectie	Omschrijving
16	Zie 14
17	-
18	Grasveld naast café, deels natuurlijke oever.
Weg-sectie	Dit betreft een weg met twee bomenrijen en een geluidswal met lage begroeiing en struiken parallel aan de N280.

2.3 Voorgenomen herinrichting

Voornemen

De totale scope van het project ligt langs de waterlijn zoals gepresenteerd in Figuur 3 .Gezien de diverse werkzaamheden zijn de secties in trajecten verdeeld (zie Tabel 2). De focus van Arcadis ligt op dit moment bij traject B t/m D. Vooralsnog wordt er niets gedaan met traject E.

De begroeiing zal tot circa 5-6m en maximaal 10 meter achter de kademuur worden verwijderd. Er wordt geboord en gegraven in de bodem en de nieuwe damwanden worden trillend in de grond gebracht. De werkzaamheden worden vanaf pontons uitgevoerd. Deze pontons zullen twee keer driekwart jaar aan de kade liggen. Het gebruik van de kades in de toekomst verschilt niet van het huidige gebruik.

Tabel 2 Omschrijving van de werkzaamheden per traject met daarbij de behorende secties en initiatiefnemer

Traject	Secties	Omschrijving	Initiatiefnemer
A	4, 5 en 3b1	Huidige scope projectplan Waterwet	Waterschap Limburg
B	1, 2, 3, 3c, 12 en 3d	Aanvullende primaire kering op traject a	Port of Roermond en Waterschap Limburg
C	7, 8, 9, 10 en 11 met ‘weg-sectie’	Kademuren op de landtong	Port of Roermond
D	13, 14, 15, 16, 17 en 18	Kademuren langs bedrijventerrein Sif en Smurfit Kappa	Port of Roermond
E	2, 9 en 11	Afmeerpalen langs de secties van de kademuren	Port of Roermond

Werkzaamheden

Aanlegfase

- Boor en graafwerkzaamheden
- Bouwen (structuren plaatsen)
- Kappen van struweel en bomen

Planning

De planning is om in 2025 te starten met sectie 7 t/m 11. De rest van de werkzaamheden vinden plaats in 2026. Als uitgangspunt is genomen dat de werkzaamheden jaarrond kunnen plaatsvinden.

2.4 Afbakening effecten

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen op verschillende manieren effecten optreden op beschermde soorten en gebieden. Boor- en graafwerkzaamheden en het plaatsen van damwanden gebeurd lokaal bij de kade. Het kappen van struweel en bomen vindt maximaal 10 meter vanaf de kade plaats. Het gebruik van het gebied verandert niet in de toekomstige situatie. Tijdens de aanlegfase kunnen de volgende effecten optreden:

- Doden of verwonden van individuen
- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen
- Optische verstoring
- Verandering dynamiek substraat
- Vermesting door stikstof uit de lucht
- Verontreiniging (grond)water
- Versnippering van leefgebieden
- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door mechanische effecten
- Verstoring door trilling
- Verzuring door stikstof uit de lucht

Directe effecten van de werkzaamheden (zoals oppervlakteverlies, graafwerkzaamheden en het doden of verwonden van individuen) vinden direct bij de kade plaats met daarbij de aanrijroutes, opstelplaatsen en andere bijkomende handelingen. Verstoringseffecten door bijvoorbeeld mensen en materieel kunnen binnen het projectgebied negatieve effecten veroorzaken, maar kan voor gevoelige soorten, zoals roofvogels, zelfs tot circa 200 m buiten de planlocatie reiken. Chemische effecten zoals verzuring en vermesting door stikstof kunnen zelfs tot meerdere kilometers een effect hebben op beschermde natuur in natuurgebieden. In hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt dieper ingegaan op deze effecten.

3 Beschermde gebieden

3.1 Natura 2000-gebieden

3.1.1 Methode

Onder de Omgevingswet valt de bescherming van Natura 2000-gebieden. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.1.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is ‘Roerdal’ op circa 1 kilometer. Andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn Meinweg, Swalmdal en Leudal op respectievelijk 4, 3 en 5 kilometer (zie Figuur 4). Verder ligt ‘Grensmaas’ op 10,5 kilometer en ‘Sarsven en De Banen’ op 14,5 kilometer afstand.

Overige Natura 2000-gebieden binnen 25 kilometer afstand zijn Weerter- en Budelerbergen & Ringelsven, Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel en Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop. Daarnaast zijn Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden aanwezig op minder dan 25 kilometer afstand. Deze zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

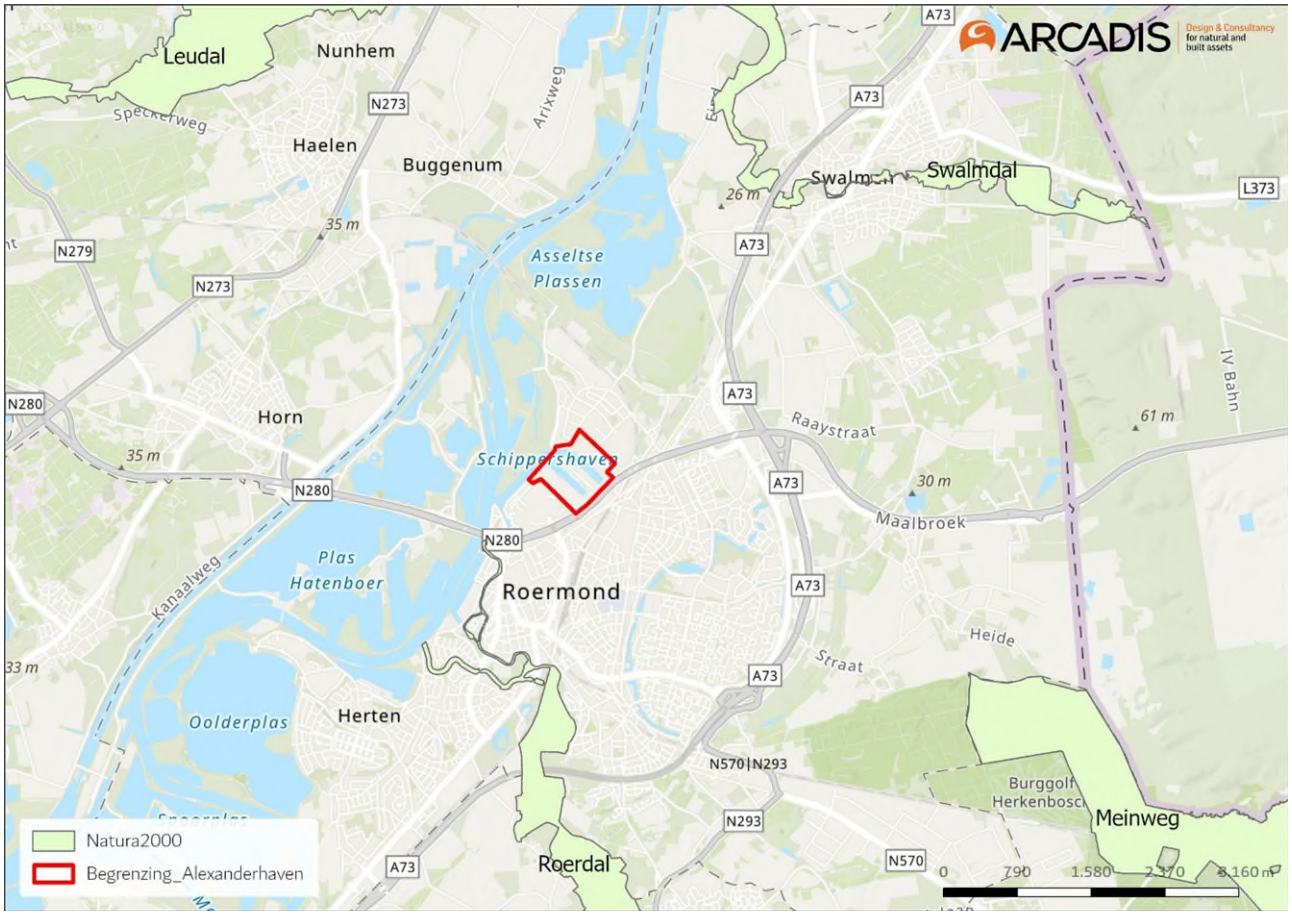

Figuur 4 Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (lichtgroen)

3.1.3 Effecten

Doordat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op 3 kilometer afstand gelegen is, en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied, zijn er door de werkzaamheden geen directe negatieve effecten zoals ruimtebeslag of verstoring. Wel kan het project leiden tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Binnen 25 kilometer zijn meerdere Natura 2000-gebieden aanwezig die overbelast en stikstofgevoelig zijn.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Methode

Onder de Omgevingswet valt de bescherming van Natuurnetwerk Nederland (NNN), in Limburg bekend onder de naam Natuurnetwerk Limburg (NNL). Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage B. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van NNL en daarnaast de aard van de ingreep, is door bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.2.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde deel van de NNL ligt op circa 100 meter van sectie 1, aan de overzijde van de Maas en op 120 meter van sectie 18 (Figuur 5).

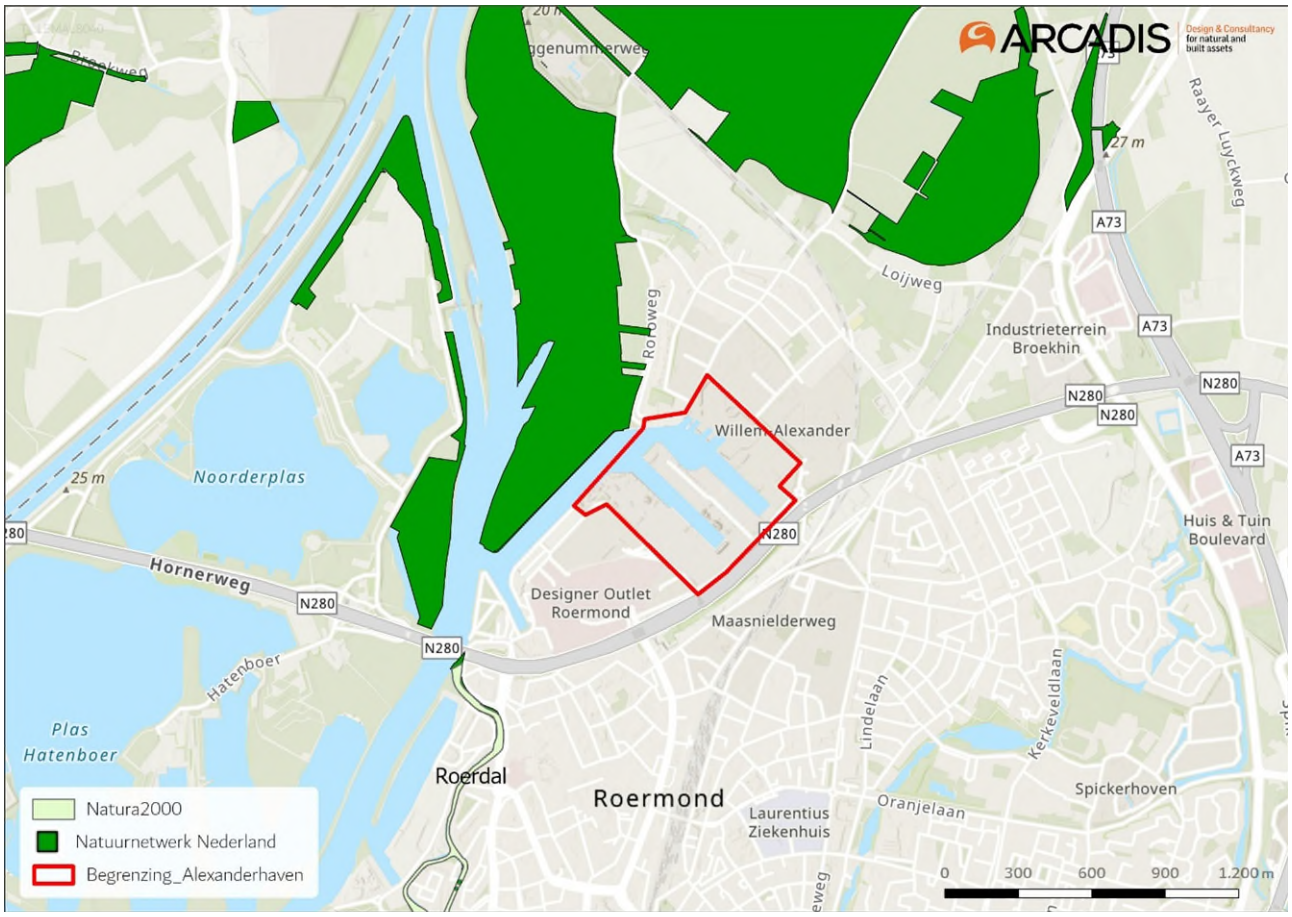

Figuur 5 Ligging van Natuurnetwerk Limburg (op de kaart Natuurnetwerk Nederland, donkergroen) ten opzichte van het projectgebied (rood kader)

3.2.3 Effecten

Aangezien de werkzaamheden niet binnen het NNL plaatsvinden en er in de huidige situatie sprake is van een industrieterrein zijn negatieve effecten op Natuurnetwerk Nederland uitgesloten.

3.3 Groenblauwe mantel

3.3.1 Methode

Onder de Omgevingsverordening Limburg valt de bescherming van de groenblauwe mantel. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage C. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van groenblauwe mantel en daarnaast de aard van de ingreep, is door bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.3.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde deel van de groenblauwe mantel ligt op circa 90 meter van sectie 18 en begint ten westen van Mijnheerkes 1 (Figuur 6 Ligging van de groenblauwe mantel (turquoise) en Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) ten opzichte van de Willem Alexanderhaven (bron: Atlas Limburg)).

Figuur 6 Ligging van de groenblauwe mantel (turquoise) en Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) ten opzichte van de Willem Alexanderhaven (bron: Atlas Limburg)

3.3.3 Effecten

Aangezien de werkzaamheden niet binnen de groenblauwe natuurzone plaatsvinden en er in de huidige situatie sprake is van een industrieterrein zijn negatieve effecten op de groenblauwe natuurzone uitgesloten.

3.4 Deelconclusie gebiedsbescherming

Aangezien het project niet plaatsvindt binnen de grenzen van Natura 2000, NNL en de groenblauwe mantel en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied zijn directe effecten op deze beschermde gebieden uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op gevoelige en overbelaste natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Hiervoor moet een AERIUS-berekening worden opgesteld, tenzij de werkzaamheden en transport volledig emissieloos plaatsvinden.

4 Aanwezigheid beschermde soorten

4.1 Methode

Voor deze QuickScan is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de periode 01-01-2019 t/m 19-11-2024. Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.eis.nl
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 11-12-2024, halverwege de dag door een ecoloog van Arcadis. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt, er was lichte miezerregen, een windkracht van 2 Bft en de temperatuur was 5°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 3 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het projectgebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 3 Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied kunnen groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en pijlscheefkelk voorkomen (verspreidingsatlas.nl). Pijlscheefkelk is waargenomen ten zuiden van het projectgebied bij Stadspark De Kartuis (NDFF). *Veldbezoek* Het veldbezoek heeft plaatsgevonden buiten het groeiseizoen van beschermde plantensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn vooral ruigtekruiden aangetroffen zoals gewone braam, zomerfijnstraal, witte dovenetel, teunisbloem spec. Verder zijn verschillende wilgensoorten waargenomen en stond er riet langs de waterkant. Pijlscheefkelk groeit op kalkrijke grond zoals stadsmuren, kalkhellingen en mergelgroeven. Voor deze soort is geen geschikte groeiplaats aanwezig binnen het projectgebied. Groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw komen onder andere voor op open plekken van dijken en bermen en braakliggende grond. Dit habitat is in alle secties aanwezig in het projectgebied, behalve sectie 17. Delen met hoge begroeiing vormen geen geschikte groeiplaats.	Groeiplaatsen van groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw zijn mogelijk aanwezig in het projectgebied.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied zijn onder andere aalscholver, grote zilverruiger, kokmeeuw, putter, wilde eend en witte kwikstaart waargenomen (NDFF). De meeste vogelsoorten worden waargenomen bij de Groote Stadsweide, aan de overkant van de Schippershaven. *Veldbezoek* Tijdens het veldbezoek zijn verschillende broedvogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen, namelijk: kraai, koolmees, roodborst, merel, vink en aalscholver. Bij sectie 11 en bij de weg-sectie zijn twee kleine nestjes waargenomen. In sectie 14 is een groter nest aanwezig in één van de bomen. Het gebied heeft op verschillende plekken nestgelegenheid voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest in de vorm van struweel en bomen. Verder behoren de groenstroken en de kades tot het leefgebied van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.	Verblijfplaatsen en leefgebied van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten zijn aanwezig in het projectgebied.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied zijn boerenzwaluw, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, ooievaar, torenvalk, wespendief en zwarte wouw waargenomen (NDFF). De meeste vogelsoorten worden waargenomen bij de Groote Stadsweide, aan de overkant van de Schippershaven. *Veldbezoek* Er zijn tijdens het veldbezoek geen vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Tijdens het veldbezoek is één oud eksternest aangetroffen in sectie 11 wat kan functioneren als verblijfplaats voor boomvalk en torenvalk. Verder vormt het projectgebied geschikt foerageergebied voor verschillende broedvogels met jaarrond beschermd nest. Verblijf- of rustplaatsen van kerkuil en boerenzwaluw zouden aanwezig kunnen zijn in de diverse bedrijfshallen en schuren die op het industrieterrein aanwezig zijn. Kerkuil en boerenzwaluw zijn niet gebonden aan groenstroken, waardoor het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van de essentiële functionele leefomgeving. De bedrijfshallen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor huismus, gierzwaluw en huiszwaluw. Wel kunnen verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw aanwezig zijn bij de woningen aan Mijnheerkes 1, 2, 4, 10 en 12. De woning aan Mijnheerkes 1 ligt op 50m van sectie 18. De groenstroken kunnen deel uit maken van het (essentieel) leefgebied van huismus. Gierzwaluw en huiszwaluw zijn niet gebonden aan groenstroken, waardoor het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van de essentiële functionele leefomgeving. Verblijfplaatsen van wespendief, zwarte wouw, buizerd en havik zijn uitgesloten vanwege de mate van verstoring in het gebied en/of afwezigheid van horsten. Verblijfplaatsen van grote gele kwikstaart zijn uitgesloten in verband met de afwezigheid van stromend water.	Verblijfplaatsen van boomvalk, torenvalk, boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw en kerkuil kunnen voorkomen in (de directe omgeving van) het projectgebied. Leefgebied van broedvogels met jaarrond beschermd nest is mogelijk aanwezig in het projectgebied. Voor huismus kan sprake zijn van essentieel leefgebied.
Grond-gebonden zoogdieren	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied zijn bever, bosmuis, das, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, vos, wezel en woelrat waargenomen (NDFF). Verder kunnen otter, bunzing, dwergmuis voorkomen (verspreidingsatlas). *Veldbezoek* Tijdens het veldbezoek zijn verschillende sporen van zoogdieren waargenomen.	Er zijn in het projectgebied sporen aanwezig van bever en konijn.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	In sectie 9 en op de grens van 15/16 zijn pootafdrukken waargenomen en in sectie 4 zijn konijnenkeutels waargenomen. In sectie 1b, 9, 10, 11, 13 en 18 zijn sporen van bever waargenomen. Het gaat om wissels, vraatsporen en (vervallen) burchten. Het projectgebied is geschikt als verblijfplaats en leef- en foerageergebied van de bever. De otter komt voor bij oeverzones van onder andere rivieren, plassen en beken. De soort is op steeds meer plekken in Nederland te vinden. De haven en de begroeide oevers vormen potentieel geschikte verblijfplaatsen en leef- en foerageergebied voor de soort. De groenstroken aan de waterranden en het struweel vormen geschikt leef- en foerageergebied voor bever. Daarnaast vormen deze elementen en de geluidswal bij de weg-sectie geschikt leef- en foerageergebied voor bosmuis, bunzing, das, egel, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, vos**,** wezel en woelrat. Van deze soorten kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn. De haas komt voor in of rondom gras- en bouwland. Het projectgebied is niet geschikte als verblijfplaats, maar zou wel kunnen dienen als niet essentieel leef- of foerageergebied. De eekhoorn komt voor in verschillende type bos of parken en tuinen in de buurt van bos. Er zijn maar enkele bomen aanwezig in het projectgebied en er is geen verbinding met bos. Er is wel één oude eksternest aanwezig in sectie 11 dat potentieel geschikt is als verblijfplaats. Deze boom is gelegen aan de waterkant. Door de ligging aan de waterkant en de afwezigheid van bos in de omgeving is het projectgebied marginaal geschikt als verblijfplaats en leef- of foerageergebied.	Verder vormt het projectgebied geschikt leef- en foerageergebied voor otter, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, huisspitsmuis, steenmarter, vos, wezel en woelrat.
Vleermuizen	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen (NDFF). Verder kan gewone grootoorvleermuis voorkomen (verspreidingsatlas). *Veldbezoek* Tijdens het veldbezoek zijn drie bomen waargenomen die potentieel dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. In sectie 13 zijn twee kraakwilgen aanwezig met loshangend schors en openingen op verschillende plekken. In sectie 9 is een iep met een holte aanwezig die doorloopt naar boven. De holte is marginaal geschikt aangezien er water in deze holte kan staan, de opening niet heel hoog zit en er begroeiing aanwezig is voor de invliegopening. Deze locaties zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. In overige bomen en in de bomen langs de weg-sectie zijn geen geschikte holtes aangetroffen. Verder is het mogelijk dat verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis aanwezig zijn in de bebouwing rondom het projectgebied. De groenstroken langs de kade en de bomenrij langs de Mijnheerkensweg kunnen door gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis worden gebruikt als vliegroute en foerageergebied. Deze functie is niet essentieel aangezien er genoeg bebouwing aanwezig is om langs te navigeren, er wordt geen essentiële verbinding naar buitengebied verbroken en voldoende groen in de vorm van bomenrijen (zuidoost) en de Grote Stadsweide (noordwest) die kunnen dienen als foerageergebied.	Verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis kunnen aanwezig zijn in de bomen van het gebied. Verder kunnen de groenstroken functioneren als niet essentiële vliegroute en foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis
Reptielen	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied kan levendbarende hagedis voorkomen, maar van deze soort zijn geen waarnemingen bekend (verspreidingsatlas.nl, NDFF).	Het projectgebied heeft geen functie voor beschermde reptielen.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	Veldbezoek Levendbarende hagedis komt voornamelijk voor op heide en hoogveen. Het projectgebied vormt geen geschikt habitat voor de soort. Waarnemingen uit de buurt zijn gedaan op een afstand van meer dan 5km en komen van het Langven, aan de overzijde van de Maas, en langs de Swalm ten oosten van Swalmen.	
Amfibieën	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied zijn gewone pad, bruine kikker, groene kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander waargenomen (NDFF). Verder kunnen meerkikker, rugstreeppad en kamsalamander voorkomen (verspreidingsatlas).	Het projectgebied vormt geschikt voortplantingswater en leefgebied voor gewone pad, bruine kikker, groene kikker en meerkikker en rugstreeppad.
	Veldbezoek Natuurlijke oevers met begroeiing en de groenstroken met struweel vormen geschikt leefgebied voor gewone pad, bruine kikker, groene kikker en meerkikker. Tijdens het veldbezoek zijn in sectie 1 kleine, ondiepe plassen waargenomen die geschikt voortplantingswater vormen voor rugstreeppad. Alpenwatersalamander en kamsalamander komen niet voor in visrijke wateren. Kleine watersalamander komt voor in ondiepe wateren. De haven staat in verbinding met de Maas en omvat diep en visrijk water, waardoor het geen geschikt leefgebied vormt voor alpenwatersalamander, kamsalamander en kleine watersalamander.	
Vissen	*Bureauonderzoek* Rondom het projectgebied kan beekprik, elrits en gestippelde alver voorkomen, maar van deze soorten zijn geen waarnemingen bekend (verspreidingsatlas.nl, NDFF).	Het projectgebied heeft geen functie voor beschermde vissen.
	Veldbezoek Beekprik, elrits en gestippelde alver komen voor in verschillende typen beekjes. Het projectgebied vormt geen geschikt habitat voor de soort.	
Overige soorten	*Bureauonderzoek* Waarnemingen van vermiljoenkever zijn bekend bij de Groote Stadsweide (NDFF). Teunisbloempijlstaart is één keer waargenomen aan de Robert Regoutstraat, ten zuiden van de haven (NDFF). Verder kunnen grote vos, iepenpage, donker pimpernelblauwtje, rivierrombout, beekrombout en gaffellibel rondom het projectgebied voorkomen (verspreidingsatlas).	Voortplantingsplaatsen van teunisbloempijlstaart, grote vos en iepenpage zijn mogelijk aanwezig in het projectgebied.
	Veldbezoek Tijdens het veldbezoek zijn verschillende wilgensoorten, teunisbloemen en één iep waargenomen. Deze soorten kunnen dienen als waardplant voor iepenpage, grote vos en teunisbloempijlstaart. De vermiljoenkever komt voor in vochtige bossen in het schors van dode bomen. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied. Waarnemingen uit de buurt van het projectgebied zijn gedaan aan de overzijde van de Maas, bij de Groote Stadsweide. Het donker pimpernelblauwtje gebruikt de grote pimpernel als waardplant en komt voor in beekdalen, bij moerassen. Voor zijn levenscyclus is de soort afhankelijk van de gewone steekmier. De soort is zeer zeldzaam en door zijn specifieke eisen wordt hij niet verwacht in het projectgebied. De rivierrombout komt voor langs de grote rivieren en legt zijn eitjes op zandstrandjes. De beekrombout komt voor langs stromende wateren. Het projectgebied voldoet niet aan de eisen van deze soorten. De gaffellibel komt voor bij rivieren en grote beken met een bodem van kiezels of grof zand. Waarnemingen uit de buurt komen allemaal van de oever van de Roer, ten zuidoosten van het gebied (op een afstand van meer dan 5km). Het projectgebied voldoet niet aan de eisen van de soort.	

Tabel 4 In onderstaande tabel is per soort(groep) weergegeven in welke secties deze mogelijk voor kan komen. De tabel is onderverdeeld in secties die behoren bij de werkzaamheden rondom de primaire kering en werkzaamheden aan de kademuren. Een kruis geeft aan dat er soortgericht onderzoek nodig is. Andere letters geven ook aan dat onderzoek nodig is. Een F geeft aan dat het gaat om (essentieel) foerageergebied, een V geeft aan dat het gaat om een mogelijk verblijf. Voor vlinders staan de afkortingen voor de teunisbloempijlstaart (TB), iepenpage (IP) en grote vos (GV)

Sectie	Planten	Vleermuizen	Roofvogels	Bever	Otter	Das	Eekhoorn	Steenmarter	Rugstreeppad	Vlinders
Primaire kering										
1	X			F	V			F	X	TB
2	X			F	V			V+F		TB
3	X			V+F	V			V+F		TB
3c	X									
3d	X									TB
12	X									
Kademuren										
7	X			F	V			F		TB
8	X			F	V			V+F		TB
9	X	X		F				V+F		TB
10	X			V+F	V	V		V+F		TB + IP + GV
11	X		X	V+F	V	V	X	V+F		TB
13	X	X		F				V+F		TB + GV
14	X			V+F	V	V		V+F		TB
15	X			F	V			F		TB
16	X			F	V			F		TB
17										
18	X			F				V+F		
Weg-sectie	X					V		V+F		TB

4.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de afbakening van effecten een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 5 Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Flora	Door graafwerkzaamheden is er mogelijk sprake van oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen	Ja
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja
Grond-gebonden zoogdieren	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja
Vleermuizen	Door het verwijderen van bomen is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja
Reptielen	N.v.t.	Nee
Amfibieën	Door het verwijderen van struweel en betreden van mogelijk voortplantingswater is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja
Vissen	N.v.t.	Nee

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Overige soorten	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling	Ja

4.4 Toetsing

4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In Tabel 6 is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 6 Beschermingscategorie van de relevante soorten

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Boomvalk, torenvalk, boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, kerkuil en broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijnsoorten	Bever, otter, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, rugstreeppad, teunisbloempijlstaart
Andere soorten zonder vrijstelling	Grote leeuwenklauw, groot spiegelklokje, grote vos, iepenpage, das
Andere soorten met vrijstelling	Bosmuis, bunzing, dwergmuis, eekhoorn*, egel, huisspitsmuis, haas, hermelijn, konijn, steenmarter**, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, meerkikker

*= vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november
**= vrijgesteld van 15 augustus t/m februari

Binnen de Provincie Limburg geldt een vrijstelling voor de binnen het projectgebied algemeen voorkomende soorten bosmuis, bunzing, dwergmuis, egel, huisspitsmuis, haas, hermelijn, konijn, steenmarter*, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad en meerkikker, zie Bijlage D. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, zie verder in paragraaf 4.4.3 en 4.5.

4.4.2 Toetsing

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke artikelen relevant zijn voor de flora- en fauna-activiteit. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten” en is derhalve van toepassing op die initiatief. In deze toetsing is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 7 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaatsen en leefgebied)
Boomvalk	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaats en leefgebied)
Torenvalk	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaats en leefgebied)

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van
Huismus	X	X			Verwijderen struweel en bomen (essentieel leefgebied)
Boerenzwaluw, gierzwaluw, huiszwaluw, kerkuil					Voor boerenzwaluw, gierzwaluw, huiszwaluw en kerkuil is er geen effect op potentiële verblijfplaatsen en gaat geen essentieel leef- of foerageergebied verloren bij de werkzaamheden.

Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor (art. 11.37, lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving):
a: opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b: opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
c: rapen en onder zich hebben van eieren;
d: opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

**Het opzettelijk storen (lid d) is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding, omdat de lokale populatie van vogels niet veranderd door de verstoring. Het gaat om vogelsoorten die in de omgeving ook voorkomen en afname van enkele individuen doet geen afbreuk aan de lokale staat van instandhouding.*

Tabel 8 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	e	Als gevolg van
Bever, otter	X	X		X		Verwijderen struweel, werkzaamheden in de oever (verblijfplaatsen en leefgebied)
Gewone dwergvleermuis, laatvlieger						Voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger is er geen effect op potentiële verblijfplaatsen en gaat geen essentieel leef- of foerageergebied verloren bij de werkzaamheden.
Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis	X	X		X		Verwijderen bomen (verblijfplaatsen)
Rugstreeppad	X	X		X		Werkzaamheden op de kade, verdwijnen voorplantingswater
Teunisbloempijlstaart	X			X		Verwijderen struweel (waardplanten)

Het verbod geldt voor (art. 11.46, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):
a: het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b: het opzettelijk verstoren;
c: het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
d: het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
e: het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Tabel 9 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Andere soorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Grote leeuwenklauw, groot spiegelklokje			X	Verdwijnen groeiplaatsen door verwijderen struweel, graven in de bodem
Das	X	X		Verwijderen struweel, graven in de bodem (verblijfplaatsen en leefgebied)
Grote vos, lepenpage	X	X		Verwijderen struweel en bomen (waardplanten)

Het verbod geldt voor (art. 11.54, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):
a: het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
b: het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren of rustplaatsen;
c: het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

4.4.3 Zorgplicht

Ten aanzien van de zorgplicht zijn in de Omgevingswet verplichtingen opgenomen. In deze paragraaf worden deze verplichtingen besproken en wordt beschreven op welke manier invulling te geven aan deze verplichtingen. De algemene zorgplicht geldt voor alle soorten, de aanvullende zorgplicht geldt voor beschermde soorten. Het is belangrijk om ook rekening te houden met vrijgestelde soorten.

Algemene zorgplicht

In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt (art. 11.28, Besluit activiteiten leefomgeving). Hieronder is specifiek aangegeven hoe invulling is gegeven aan de verplichte aspecten voor flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming (art. 11.27, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):

- Neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen. Werk buiten het vogelbroedseizoen en voer de werkzaamheden (maaien/verwijderen struweel) langzaam in één richting uit van het water af. Op deze manier blijft vluchten mogelijk voor aanwezige dieren.
- Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten effecten zoveel mogelijk beperkt worden. Dit kan door het gebied voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken voor soorten, door begroeiing te snoeien of het gebied ontoegankelijk te maken. Zie paragraaf 4.5.
- Maak gevolgen ongedaan, zodat het gebied in de toekomstige situatie weer geschikt is voor soorten.
- Als rest-effecten onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

Aanvullende zorgplicht flora- en fauna-activiteit

Voor flora- en fauna-activiteiten gelden specifiek de volgende verplichtingen (art. 11.27, lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving):

a. Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren. In de volgende paragraaf wordt dit uitgewerkt.
b. Als aanwijzingen van de aanwezig er zijn, dan moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
c. Als negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
d. Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen. In deze QuickScan zijn maatregelen om effecten te voorkomen opgenomen, zie 4.5. De noodzaak en nadere invulling van maatregelen moet deels volgen uit nader onderzoek.
e. Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben. Het is belangrijk om te borgen dat maatregelen voldoende effect hebben. Bij onvoldoende kennis of twijfel kan een ecologisch adviseur worden betrokken.
f. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

4.5 Vervolgstappen

Hieronder staan de vervolgstappen per soort of soortgroep weergegeven. Aangegeven is hoe overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door ontwerpaanpassingen te doen. Als dit niet mogelijk is, is aangegeven of soortgericht onderzoek noodzakelijk is, of er maatregelen mogelijk zijn en wanneer een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Grote leeuwenklauw en groot spiegelklokje
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar potentiële groeiplaatsen, voer geen graafwerkzaamheden uit.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
  - Onderzoek: Voer gericht onderzoek uit naar groeiplaatsen van de soorten in de periode juni t/m augustus.
  - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
  - Omgevingsvergunning is nodig als de groeiplaats wordt aangetast.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
- Maatregel voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is:
  - Voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
  - Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, maak geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt en houd deze ongeschikt totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Onderzoek is bij het nemen van de maatregel niet nodig.
- Omgevingsvergunning is niet mogelijk, voorgenoemde maatregel moet genomen worden.

Broedvogels met jaarrond beschermd nest
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar bomen met (mogelijke) nestlocaties.
  - Maatregel: zie onder broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.
  - Omgevingsvergunning: niet noodzakelijk bij het sparen van nesten en na het nemen van maatregelen.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
  - Onderzoek: Voer een aanvullende inventarisatie uit wanneer er geen bladeren aan de bomen zitten om nesten in kaart te brengen. Voer daarna gericht onderzoek uit om te bepalen of de nesten in gebruik zijn (periode maart- augustus).
  - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
  - Omgevingsvergunning is nodig als nest verwijderd wordt of functionaliteit wordt aangetast.

Zoogdieren (grondgebonden)
Eekhoorn
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar het potentiële nest of werk in de periode dat de soort is vrijgesteld (maart t/m april en juli t/m november).
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Voer onderzoek uit.
  - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als buiten de vrijgestelde periode de verblijfplaats beschadigd of vernield wordt.

Steenmarter
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar potentiële verblijfplaatsen of werk in de periode dat de soort is vrijgesteld (15 augustus t/m februari).
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Voer onderzoek uit.
  - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als buiten de vrijgestelde periode de verblijfplaats beschadigd of vernield wordt.

Bever en otter
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de burchten en potentieel leefgebied. Beperk tijdens de werkzaamheden de effecten op aanwezige bevers en otters.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Onderzoek is nodig bij mogelijkheid tot vernielen van burcht en functioneel leefgebied.
  - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als burcht of leefgebied verwijderd wordt of functionaliteit van burcht wordt aangetast.

Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis
Verblijfplaats
- Onderzoek: voer een aanvullende inventarisatie uit als er geen bladeren aan de bomen zitten om geschikte verblijfplaatsen (holen) in kaart te brengen.
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de bomen met geschikte verblijfplaatsen.
  - Maatregel: voorkom verstoring.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
  - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar de functie van mogelijke verblijfplaatsen in de periode mei t/m september.
  - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning: als verblijfplaats wordt aangetast.

Rugstreeppad
- Voorkom effecten en verstoring. Voer geen werkzaamheden uit op de kade bij sectie 1a en behoud de ondiepe plassen die hier aanwezig zijn.
- Is voorgaande niet mogelijk?
  - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar functie van leefgebied in de periode half april t/m mei (mogelijk ook nog half juni t/m begin augustus).
  - Maatregelen is afhankelijk van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning: als leefgebied wordt aangetast.

Grote vos en iepenpage
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de waardplanten
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
  - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar voorkomen van de soort in de periode begin juni t/m eind juli.
  - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
  - Omgevingsvergunning: als voortplantingsplaats wordt aangetast.

4.6 Deelconclusie soortbescherming

Uit het bureauonderzoek en veldbezoek blijkt dat beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het projectgebied. Door de werkzaamheden in het gebied (verwijderen struweel, bomen, graven, werkzaamheden op de kade) is kans op overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- Vogelrichtlijn art. 11.37, lid 1a, b.
- Habitatrichtlijn art. 11.46, lid 1a, b, d.
- Overige soorten art. 11.54, lid 1a, b, c.

Voor een deel van de mogelijk aanwezige beschermde soorten zijn ontwerpaanpassingen mogelijk die negatieve effecten op deze soorten voorkomen (zoals algemene broedvogels). Voor de andere soorten zal gericht onderzoek eerst moeten uitwijzen of en waar beschermde soorten gebruikmaken van de locaties. Het gerichte ecologische onderzoek zal verspreid plaatsvinden in de periode april t/m september. Met voorafgaand een bezoek in het winterseizoen wanneer er geen bladeren aan de bomen aanwezig zijn. Als tijdens de gerichte onderzoeken beschermde soorten worden aangetroffen waarbij negatieve effecten niet uit te sluiten zijn is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

5 Conclusie

5.1 Gebiedsbescherming

Aangezien het project niet plaatsvindt binnen de grenzen van Natura 2000, NNL of de groenblauwe mantel en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied zijn directe effecten op deze beschermde gebieden uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op gevoelige en overbelaste natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Hiervoor moet een AERIUS-berekening worden opgesteld, tenzij de werkzaamheden en transport volledig emissieloos plaatsvinden.

5.2 Soortbescherming

Uit het bureauonderzoek en veldbezoek blijkt dat beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het projectgebied. Door de werkzaamheden in het gebied (verwijderen struweel, bomen, graven, werkzaamheden op de kade) is kans op overtreding van verbodsbepalingen, zie Tabel 10.

Tabel 10 Verbodsbepalingen die (mogelijk) worden overtreden bij de werkzaamheden en de bijbehorende soort(groep)

Verbodsbepaling	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijn art. 11.37, lid 1a, b	Boomvalk, torenvalk, huismus Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijn art. 11.46, lid 1a, b, d	Bever, otter, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, rugstreeppad, teunisbloempijlstaart
Overige soorten (zonder vrijstelling) art. 11.54, lid 1a, b, c.	Grote leeuwenklauw, groot spiegelklokje, grote vos, iepenpage, das
Overige soorten (met vrijstelling) art. 11.54, lid 1a, b, c.	eekhoorn*, steenmarter**

*= vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november
**= vrijgesteld van 15 augustus t/m februari

Voor een deel van de mogelijk aanwezige beschermde soorten zijn ontwerpaanpassingen mogelijk die negatieve effecten op deze soorten voorkomen (zoals algemene broedvogels). Voor de andere soorten zal gericht onderzoek eerst moeten uitwijzen of en waar beschermde soorten gebruikmaken van de locaties. Zie hiervoor paragraaf 4.5. Het gerichte ecologische onderzoek zal verspreid plaatsvinden in de periode april t/m september. Met voorafgaand een bezoek in het winterseizoen wanneer er geen bladeren aan de bomen aanwezig zijn. Als tijdens de gerichte onderzoeken beschermde soorten worden aangetroffen waarbij negatieve effecten niet uit te sluiten zijn is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Bijlage A Wettelijk kader N2000-gebieden

De Omgevingswet maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De volgende soorten gebieden worden daarbij genoemd:

- Natura 2000-gebieden voor het uitvoeren van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.[2]
- Buiten Natura 2000-gebieden kunnen met hetzelfde doel ook bijzondere nationale natuurgebieden worden aangewezen.[3]
- Nationale parken.[4]

In aanvulling op bovenstaande gebieden kunnen de volgende gebieden in de omgevingsverordening worden aangewezen:

- Natuurnetwerk Nederland.[5]
- Bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen buiten alle voorgenoemde beschermde gebieden.[6]

In dit kader is alleen de bescherming van de Natura 2000-gebieden relevant.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.[7]

Gedeputeerde staten - en in bepaalde gevallen het Ministerie van LNV - zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook - indien daar aanleiding voor bestaat- passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen.[8] Daarnaast is gedeputeerde staten verantwoordelijk voor het vaststellen van een programma waarin beheer is geregeld (voorheen beheerplan) voor elk Natura 2000-gebied.[9]

[2] art. 2.44, lid 1, Omgevingswet
[3] art. 2.44, lid 2, Omgevingswet
[4] art. 2.44, lid 3, Omgevingswet
[5] art. 2.44, lid 4, Omgevingswet
[6] art. 2.44, lid 5, Omgevingswet
[7] art. 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen), lid 1 en 2, Omgevingswet en art. 3.58 (eisen aanwijzingsbesluit), lid 1 en 2, Besluit kwaliteit leefomgeving
[8] art. 3.59 (instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving
[9] art. 3.8 (verplichte programma's provincie), lid 3, Omgevingswet

Beoordeling van projecten

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een zogenaamde “Natura 2000-activiteit” te verrichten.[10] De definitie van een Natura 2000-activiteit is “*activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied*”. Uitzonderingen kunnen gemaakt worden voor gevallen die zijn opgenomen in omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening[11], ministeriële regeling[12] of programma[13]. Ook als een activiteit in een programma is opgenomen waarin het beheer van het Natura 2000-gebied is geregeld (voorheen beheerplan), dan is deze vrijgesteld van vergunningplicht.[14] Hierbij moet wel op voorhand vaststaan dat significante gevolgen zijn uitgesloten, een passende beoordeling of een ADC-toets is uitgevoerd.[15]

Voor alle projecten die “*niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo’n gebied*”[16] moet voor een omgevingsvergunning een passende beoordeling worden gemaakt.[17] Hiervan kan worden afgeweken als het project een herhaling is of voorzetting van een ander plan of project of onderdeel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens of inzichten over significante gevolgen oplevert.[18]

De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als uit de passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.[19] Op het moment dat wel sprake is van aantasting van natuurlijke kenmerken of geen zekerheid hierover te verkrijgen is, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Dit is de ADC-toets[20]:

- Er zijn geen Alternatieve oplossingen.
- Het project is nodig vanwege Dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- De nodige compensatie wordt genomen gericht op het waarborgen van de samenhang van Natura 2000.

Op het moment dat prioritaire habitattypen of soorten worden aangetast, dan zijn aanvullende voorwaarden van toepassing[21]:

- Dwingende reden van groot openbaar belang hebben uitsluitend betrekking op gezondheid, openbare veiligheid of voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of
- Aan de Europese commissie wordt een advies gevraagd.[22]

Op het moment dat compensatie aan de orde is, wordt de beslistermijn opgeschort totdat de aanvraag is aangevuld met de invulling van de compensatie en/of de gestelde termijn voor aanvulling is verstreken.[23] In de omgevingsvergunning wordt een voorschrift opgenomen met de verplichting voor het nemen van de compenserende maatregelen.[24] Gebieden die dienen als compensatie worden herbegrensd zodat deze binnen het Natura 2000-gebied komen te liggen.[25]

---

[10]art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 1, Omgevingswet
[11]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.19 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving
[12]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.20 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving
[13]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet
[14]art. 11.18 (aanwijzing vergunningvrije gevallen in programma), Besluit activiteiten leefomgeving
[15]art. 11.21 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen), Besluit activiteiten leefomgeving
[16]Habitatrichtlijn, art. 6, lid 3.
[17] art. 16.53c, lid 1, Omgevingswet
[18]art. 16.53c, lid 2, Omgevingswet
[19]art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving
[20]art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving
[21]art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 3, Besluit kwaliteit leefomgeving
[22]Verwijzing naar art. 10.6d (opvatting Europese Commissie over dwingende redenen van groot openbaar belang bij Natura 2000-gebieden), Omgevingsbesluit
[23]art. 16.77a (opschorting beslistermijn Natura 2000-activiteit bij compenserende maatregelen), Omgevingswet
[24]art. 8.74g (voorschrift compensatie), Besluit kwaliteit leefomgeving
[25]art. 3.61 (begrenzing gebied bij compenserende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Natura 2000-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.[26]

[26] art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Bijlage B Wettelijk kader Natuurnetwerk Nederland

Inhoud van de wet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De wet is in plaats van de Wet natuurbescherming gekomen. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een hoofdspoor, een invoeringsspoor en een aanvullingsspoor. Het hoofdspoor bestaat uit:

- De Omgevingswet.
- De vier Algemene Maatregelen van Bestuur.
  - Het Omgevingsbesluit.
  - Besluit kwaliteit leefomgeving.
  - Besluit activiteiten leefomgeving.
  - Besluit bouwwerken leefomgeving.
- De Omgevingsregeling.

Het invoeringsspoor bestaat uit de bestaande wetten en regels die onderdeel worden van “het nieuwe gebouw” en bestaat uit:

- De Invoeringsregeling.
- Het Invoeringsbesluit.
- De Invoeringswet.

Tot slot bestaat aanvullingspoor uit de beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor. De onderdelen zijn:

- Aanvullingsregelingen.
- Aanvullingsbesluiten.
- Aanvullingswetten.

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt.

In het kader van regelgeving rond Natuurnetwerk Nederland zijn met name de provinciale omgevingsverordeningen van belang, maar de wettelijke basis wordt gevormd door de Omgevingswet en het Besluit Kwaliteit Leefomgeving. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Bescherming

Gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) worden aangewezen in de omgevingsverordening.[27] In de omgevingsverordening worden ook regels gesteld in het belang van bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden voor omgevingsplannen en projectbesluiten van gedeputeerde staten of waterschappen. Concreet verzekeren deze regels dat de kwaliteit en oppervlakte van het NNN wordt behouden en dat negatieve gevolgen van projecten tijdig worden gecompenseerd. Compensatie zorgt voor behoud van kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN.[28]

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden vastgelegd in de omgevingsverordening.[29] Wezenlijke kenmerken en waarden kunnen niet alleen de huidige waarden omvatten, maar ook de potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities.[30] Bij het vastleggen van wezenlijke waarden moet rekening worden gehouden met de volgende doelstellingen[31]:

[27]art. 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen), lid 4, Omgevingswet
[28]art. 7.8 (beschermingsregime), lid 1 en 2, en art. 9.3 (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving.
[29]art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving.
[30]art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.
[31]art. 2.18 (provinciale taken voor de fysieke leefomgeving), lid 1, onder g, Omgevingswet als aangegeven in art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

1. Het behoud of herstel van dier- en plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen, van hun biotopen en habitats, en van in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats, in overeenstemming met de internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Voor Natura 2000-gebieden32 en bijzondere nationale natuurgebieden nodig voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden33.
3. De preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Uitzonderingen bescherming

Ten aanzien van de bescherming zijn er een aantal uitzonderingen:
- Bescherming van het NNN is niet van toepassing op de gebieden die zijn genoemd in het volgende tekstkader.[34]
- De volgende gebieden maken geen deel uit van het NNN[35]: de militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide.
- De regels voor compensatie wijken voor militaire terreinen en terreinen met een militair project af. Voor deze gebieden worden in de omgevingsverordening regels gesteld voor een tijdige compensatie van nadelige effecten op het NNN door terreinverharding en bouwactiviteiten.[36]

Gebieden die niet onder het beschermingsregime van het NNN vallen

- Zee, grote estuaria en daarmee verbonden wateren:
  - de territoriale wateren en de exclusieve economische zone van de Noordzee;
  - Waddenzee;
  - Eems, Dollard;
  - Westerschelde, Kanaal van Gent naar Terneuzen;
  - Oosterschelde, Kanaal door Zuid-Beveland;
  - Grevelingenmeer;
  - Volkerak-Zoommeer, Bathse Spuikanaal, Schelde-Rijnverbinding;
  - Hollandsch Diep, Haringvliet, Wantij, Vlij, Rietbaan, Strooppot;
  - Het IJsselmeer en daarmee verbonden wateren: IJsselmeer (met inbegrip van Ketelmeer en Zwarte Meer), Buiten-IJ, Markermeer (met inbegrip van Gouwzee en IJmeer), Randmeren (met inbegrip van Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd, Nijkerkernauw, Nuldernauw, Veluwemeer, Drontermeer en Vossemeer);
- De Rijn en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
  - Pannerdensch Kanaal, Nederrijn, Lek, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg, Maasmond, Calandkanaal, Breediep, Hollandsche IJssel van Krimpen aan de IJssel tot de Waaiersluis bij Gouda;
  - Beneden Merwede, Noord, Dordtsche Kil, Oude Maas, Spui;
  - Lekkanaal, Amsterdam-Rijnkanaal, Afgesloten IJ, Noordzeekanaal, Buitenhaven van IJmuiden;
  - Boven-Rijn, Bijlandsch Kanaal, Waal, Boven Merwede, Nieuwe Merwede;
  - de IJssel en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
  - IJssel;
  - Twentekanalen;
  - Zwarte Water, Zwolle-IJsselkanaal;
- de Maas en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
  - Maas, Verbindingskanaal Bossche Veld, Afleidingskanaal Maastricht, Zuid-Willemsvaart (Limburgse tak), Bergsche Maas, Heusdensch Kanaal, Afgedamde Maas, Amer, Brabantse, Dordtsche en Sliedrechtse Biesbosch;
  - Julianakanaal, Lateraal kanaal, Maas-Waalkanaal, Kanaal van St. Andries;

[32]Met uitzondering van Natura 2000-gebieden of gedeelten daarvan die zijn aangewezen in een algemene maatregel van bestuur (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving).
[33]Aangewezen in een algemene maatregel van bestuur (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving).
[34]art. 7.5 (toepassingsbereik), Besluit kwaliteit leefomgeving.
[35]art. 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.
[36]art. 7.8 (beschermingsregime), lid 3, en art. 9.3 (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

- Wilhelminakanaal, met inbegrip van de Amertak, Zuid-Willemsvaart (Brabantse tak), Máximakanaal, Kanaal Wessem-Nederweert.
- het Lauwersmeer;
- het Veerse meer;
- het Vuile Gat in het Haringvliet;
- de zeegeul naar het Haringvliet, genaamd het Slijkgat.

Instructieregel

In artikel 9.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is opgenomen dat niet uitsluitend voor plannen een toetsing is vereist, zie het tekstkader op de volgende pagina. Voor projectbesluiten geldt ook dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden moet blijven.

Artikel 9.3. (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland)
1. Er wordt geen projectbesluit door een van Onze Ministers vastgesteld voor het uitvoeren van een project binnen het natuurnetwerk Nederland dat nadelige gevolgen kan hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk, bedoeld in artikel 7.7, eerste lid, tenzij verzekerd is dat deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

2. Voor gebieden binnen het natuurnetwerk Nederland die bestaan uit militaire terreinen of terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, is het eerste lid alleen van toepassing voor zover een projectbesluit betrekking heeft op terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Regels uit de Omgevingsverordening

Artikel 8.2 Instructieregels voor omgevingsplannen Natuurnetwerk Limburg
1. Een omgevingsplan dat van toepassing is op locaties binnen het Natuurnetwerk Limburg laat geen nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten toe als deze:
   a. nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg; of
   b. kunnen leiden tot een vermindering van de kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Limburg.
2. De motivering bij een omgevingsplan bevat een onderbouwing waaruit blijkt dat aan de voorwaarden uit lid 1 is voldaan.

Artikel 8.3 Ontwikkeling van groot openbaar belang
Artikel 8.2 is niet van toepassing op nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten, als:
   a. er sprake is van een groot openbaar belang; en
   b. er geen reële andere mogelijkheden zijn om in dit belang te voorzien; en
   c. uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt; en
   d. uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten voor het overige worden gecompenseerd, waarbij:
      1°. de compensatie niet mag leiden tot verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden;
      2°. de compensatie tijdig plaatsvindt:
         i. op financiële wijze; of
         ii. in natura in nog niet gerealiseerde delen van het Natuurnetwerk Limburg.

Bijlage C Wettelijk kader groenblauwe mantel

De omgevingsverordening van de Provincie Limburg is op1 januari 2024 in werking getreden. Onderstaande zijn de regels opgenomen met betrekking tot de groenblauwe mantel.

Afdeling 7.3 De groenblauwe mantel
Artikel 7.5 Kernkwaliteiten de groenblauwe mantel

4. De kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel zijn:
    a. Het groene karakter.
5. Het visueel-ruimtelijk karakter.
6. Het cultuurhistorisch erfgoed.
7. Het reliëf.
8. Ruimte voor water en waterberging in de laagten en beekdal.
9. De kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel zijn nader uitgewerkt in bijlage VIII.

Artikel 7.6 Instructieregels kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel
De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op een gebied in de groenblauwe mantel beschrijft:

a. de in het plangebied aanwezige kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel;
10. de waarde van het plangebied als ecologische verbinding tussen gebieden gelegen binnen het Natuurnetwerk Limburg in het bijzonder met het oog op de impact voor de in het aanwijzingsbesluit aangewezen habitattypen en soorten in de Natura 2000 -gebieden (inclusief Natura 2000-gebieden ondergrondse kalksteengroeven) en overige bedreigde soorten die er hun leefgebied hebben;
11. de waarde van het plangebied met het oog op de instandhouding van de natuurdoeltypen in de aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg;
12. de waarde van het plangebied voor het bieden van ruimte voor water en als waterberging in laagten en beekdal en
13. de wijze waarop rekening is gehouden met de waarden onder a tot en met d;
14. hoe op gebiedsniveau per saldo geen kwaliteitsverlies plaatsvindt van de waarden onder a tot en met d.
15. hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden met de kernkwaliteit “het groene karakter” worden de regels opgenomen in Bijlage IX gevolgd.

Memo

ONDERWERP
Verdiepingsslag - Quickscan ecologie

DATUM
8 oktober 2025

VAN
Arcadis Nederland B.V.

AAN
Port of Roermond Coöperatief U.A.

PROJECTNUMMER
30243171

ONZE REFERENTIE
H34DFTZZWKXW-832788491-1541:1.

1. Inleiding

Voor het project van de Port of Roermond in de Willem Alexanderhaven heeft Arcadis een quickscan ecologie opgesteld (d.d. 16 januari 2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0). Uit deze scan komt naar voren dat de geplande werkzaamheden, namelijk het vernieuwen van de kades, mogelijk in strijd zijn met de Omgevingswet. Een onderdeel van het werk is het kappen van bomen en het verwijderen van opgaand groen. In dit memo wordt uiteengezet welke bomen en opgaand groen verwijderd kan worden. Dit zonder dat daarbij leefgebied van beschermde soorten wordt aangetast, waarvoor een vergunningsplicht Omgevingswet geldt. De kades zijn bij de scan in verschillende secties verdeeld (figuur 1) en er wordt per sectie beoordeeld welke mogelijkheden er zijn om groen te verwijderen, zonder negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebied.

Figuur 1 Verdeling van de secties binnen de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 geeft de geïnventariseerde resultaten weer behorende bij de quickscan.

Tabel 1 Resultaten quickscan beschermde soorten. Een kruis geeft aan dat er soortgericht onderzoek nodig is. Andere letters geven ook aan dat onderzoek nodig is. Een F geeft aan dat het gaat om (essentieel) foerageergebied, een V geeft aan dat het gaat om een mogelijk verblijf. Voor vlinders staan de afkortingen voor de teunisbloempijlstaart (TB), iepenpage (IP) en grote vos (GV).

Sectie	Planten	Vleermuizen	Roofvogels	Bever	Otter	Das	Eekhoorn	Steenmarter	Rugstreep-pad	Vlinders
Primaire kering										
1	X			F	V			F	X	TB
2	X			F	V			V+F		TB
3	X			V+F	V			V+F		TB
3c	X									
3d	X									TB
12	X									
Kademuren										
7	X			F	V			F		TB
8	X			F	V			V+F		TB
9	X	X		F				V+F		TB
10	X			V+F	V	V		V+F		TB + IP + GV
11	X		X	V+F	V	V	X	V+F		TB
13	X	X		F				V+F		TB + GV
14	X			V+F	V	V		V+F		TB
15	X			F	V			F		TB
16	X			F	V			F		TB
17										
18	X			F				V+F		

2. Beoordeling en mitigatie per soort

De werkwijze om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen is hieronder per soortgroep beschreven. Sectie 7 tot en met 18 hebben voorrang in het project (planning).

In deze alinea wordt de algemene aanpak ten aanzien van kappen van bomen beschreven. Het kappen van bomen wordt handmatig uitgevoerd of er wordt gewerkt met standaard rijplaten, waardoor er geen bodem wordt beschadigd en mogelijke groeiplaatsen van beschermde planten of waardplanten van insecten worden aangetast. Dit neemt niet weg dat er op die locatie nader onderzoek uitgevoerd dient te worden. Maar door deze aanpak worden negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen en gemitigeerd.

2.1 Flora

Betreft flora, de eerste stap die genomen wordt is nagaan welk bodemsoort aanwezig is in de toplaag. Betreft dit wel of niet het oorspronkelijke bodemprofiel. In de jaren ‘60 is deze haven aangelegd en daarmee is waarschijnlijk het overgrote deel van het oorspronkelijke bodemprofiel afgegraven. Na het afgraven en het aanleggen van de haven zelf is het maaiveld bouwrijp opgeleverd. Dit betekent meestal dat de bestaande groeiplaatsen zijn verdwenen en er zand of puingranulaat of ander materiaal is opgebracht. Dit opgebrachte materiaal is niet geschikt als groeiplaats van de genoemde soorten in de quickscan. Aan de hand van bodemgegevens wordt vastgesteld of dit scenario van vergravingen en aanvullingen overeenkomt met de situatie zoals deze nu is. Als dat niet overal kan worden aangetoond, blijft veldonderzoek noodzakelijk. Voor de genoemde plantensoorten dient dan tijdens het bloeiseizoen veldonderzoek te worden uitgevoerd.

Uit verschillende bronnen, waarin bodemdata wordt vastgelegd (Dino-loket), en uit verschillende recent uitgevoerde bodemonderzoeken (Waterschap, Arcadis) blijkt dat de toplaag in het plangebied is verdwenen.

Uit de boorprofielen komt naar voren dat de toplaag uit zeer fijn tot matig grof zand zonder bijmengingen bestaat. Er is geen humus in de boorprofielen aangetoond. Daarmee is vast komen te staan dat op basis van de bodemonderzoeken er geen oorspronkelijke toplaag aanwezig is en daarmee er geen geschikte omstandigheden voor beschermde flora meer aanwezig is. De aanwezigheid van de beschermde plantensoorten groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw is uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.2 Vleermuizen
Met uitzondering van sectie 9 en 13 kunnen de bomen vanuit het oogpunt vleermuizen worden gekapt. Deze te kappen bomen hebben een beperkte waarde voor vleermuizen en worden vooral als foerageermogelijkheid gebruikt. De bestaande bomen hebben een beperkte bijdrage aan de vliegroutes van vleermuizen. Daarbij wordt opgemerkt dat de kades en de gebouwen qua lijnvormig element behouden blijven of hooguit niet noemenswaardig worden aangepast.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.3 Vogels
Op sectie 11 is sprake van een vaste verblijfplaats van een torenvalk. De exacte ligging en type nest (nestkast of nestbouw gemaakt van takken) dient uitgezocht te worden vanuit NDFF of andere natuurdatabase niets te vinden over vaste verblijfplaats. Op basis van die informatie kan nader worden bepaald welke maatregelen nodig zijn om de bomenkap doorgang te geven. Worstcase betekent dat het kappen op sectie 11 geen doorgang kan vinden.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.4 Zoogdieren
2.4.1 Bever
Voor de sectie 10-11 geldt dat er rekening moet worden gehouden met een aanvraag omgevingsvergunning voor een beverburcht. Op deze twee secties zijn twee-drie burchten aangetroffen en zijn relatief verse sporen van bewoning vastgesteld. Nader onderzoek moet uitwijzen welke functies deze burchten voor de bevers in het gebied vervullen. Het nader onderzoek bestaat zowel veldonderzoek als historische gegevens van het gebruik achterhalen.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek (beveronderzoek, belang plangebied voor bevers) en omgevingsvergunning flora-fauna-activiteit aanvragen.

2.4.2 Otter
Voor de mogelijke verblijfplaatsen van de otter wordt verwezen naar een verspreidingsonderzoek van de otter, waarbij de provincie Limburg (Swalmdal en Roerdal) is onderzocht. Uit deze onderzoeken blijkt dat er sporen (uitwerpselen en pootafdrukken) van de otter vooral aan de zuidzijde van Roermond langs de Roer zijn aangetroffen. Indicaties voor vaste verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen en deze liggen vermoedelijk buiten het bebouwd gebied. De otter hecht waarde aan een leefgebied met schoon water, voldoende voedsel en dekking, rust en goede mogelijkheden voor een ondergronds hol. De oevers van de verschillende secties dienen nader geïnspecteerd te worden. Hierbij dient een ter zake kundige te bepalen of deze oevers geschikt zijn voor otters. Naar verwachting kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otters daarmee worden uitgesloten.

Conclusie: vervolgstap, tegelijk met beveronderzoek.

2.4.3 Das
Voor de das geldt eigenlijk hetzelfde als voor de otter wanneer het gaat om voorkeuren van een leefgebied. Voldoende rust, voedsel en dekking bieden de mogelijkheid voor deze soort om zich ergens te kunnen vestigen. En natuurlijk een bestaande populatie grenzend aan het gebied. Het is van de das bekend dat deze steeds vaker ook in bewoond gebied wordt gezien en zelfs zich daar weet te vestigen.
Gezien de hoeveelheid waarnemingen langs de N280 er mogelijk een burcht buiten het plangebied aanwezig is. Er zijn in deze bosschages meerdere waarnemingen van das bekend (NDFF). Deze bosschages staan in verbinding met het buitengebied. De dassen hebben hier voldoende dekking van verschillende groenstructuren.

In het plangebied is onvoldoende groen aanwezig en zijn er geen aanwijzingen van de aanwezigheid van een dassenburcht. De soort wordt daardoor uitgesloten in het plangebied.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.4 Eekhoorn
Een typische soort van een bosrijke tot parkachtige omgeving. Een plek met voldoende rust, plekken om te schuilen, verblijven en om te foerageren. Het plangebied voorziet niet in die behoefte waarmee de soort wordt uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.5 Steenmarter
Deze soort komt voor in de gemeente Roermond en omgeving. Uit zowel de NDFF als uit andere natuurdatabases is bekend dat er steenmarters leven binnen de gemeentegrens. Naast waarnemingen gedaan door natuurliefhebbers is een deel van de waarneming afkomstig van meldingen van overlast. De bedrijven binnen de begrenzing van het plangebied zijn gevraagd of zij ook wel eens overlast hebben ervaren en of er meldingen bij hen bekend zijn. Geen van de bedrijven heeft overlast of is bekend met meldingen binnen hun bedrijfspanden. Wel zijn meldingen van rattenoverlast of de bever bekend. De aanwezigheid van de steenmarter wordt om verschillende redenen uitgesloten. Ten eerste door de beperkingen in het leefgebied en rust, en met name de mogelijkheden om te foerageren. In combinatie met het ontbreken van meldingen van overlast wordt de soort binnen het plangebied uitgesloten. Wanneer een steenmarter zich ergens vestigt, wordt overlast van zowel voedselvoorraden (stinkende dode dieren) als latrines ervaren door omwonenden of huurders van een bedrijfspand. Daar is hier geen sprake van en wordt de aanwezigheid van de steenmarter uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.6 Rugstreeppad
Mede door de geïsoleerde ligging ten opzichte van de huidige populatie/verspreiding van de rugstreeppad wordt de aanwezigheid toch uitgesloten. De verspreiding van de rugstreeppad beperkt zich tot de rand van de bebouwde stad. Tussen het plangebied en de huidige verspreiding liggen te veel en te grote barrières voor deze soort.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5 Dag- en nachtvlinders:
2.5.1 Iepenpage
Er is een Hollandse iep aangetroffen in het plangebied. Dat is simpelweg te weinig voor een iepenpage om zich ergens te kunnen vestigen. Uit literatuur is bekend dat een enkele boom kan dienen als voortplantingsgebied echter dient deze boom wel in geschikt habitat zoals bosranden met voldoende ondergroei om te foerageren en te kunnen voorzien in een volwaardig leefgebied. Op de locatie is geen sprake van een geschikt leefgebied voor deze vlindersoort. Op respectievelijk 1,2 en 1,8 kilometer zijn waarnemingen bekend van deze soort, waardoor een zwervend exemplaar nooit met zekerheid is uit te sluiten. Maar op basis van de ingreep en het beperkt aantal iepen wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.2 Grote vos
In de omgeving zijn diverse waarnemingen bekend van deze soort. Dit zijn vooral waarnemingen van exemplaren die net na de overwinteringsperiode zijn waargenomen. Het is bekend dat de soort een zwervend bestaan kent en het zijn de zwervers die zorgen voor de dispersie van de soort. De voorplanting vindt in elk geval buiten de stadgrens plaats in bosrijke omgeving met voldoende waardplanten. In dit geval zijn de waardplanten: populier, sleedoorn, wilg en iep met de voorkeur voor de laatstgenoemde soort. Door het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van deze soort uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.3 Teunisbloempijlstaart
In het plangebied zijn wel de waardplanten voor deze soort aanwezig maar ontbreekt het aan een goede leefomgeving, waaronder een rijke strooisellaag. Een gedeelte van het leefgebied is aanwezig maar er is meer nodig voor deze nachtvlindersoort om zich er te kunnen vestigen. Door het ontbreken van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

3. Conclusie verdiepingsslag quickscan ecologie

Op basis van de verdiepingsslag worden de volgende conclusies getrokken:

Primaire kering:
- Sectie 1-2-3: vervolgonderzoek, bever en otter
  - Sectie 3c/d-12: uitgesloten van vervolgonderzoek

Kademuren
- Sectie 7-8: uitgesloten van vervolgonderzoek
- Sectie 9: vervolgonderzoek, vleermuizen
- Sectie 10: vervolgonderzoek, bever en otter
- Sectie 11: vervolgonderzoek, bever, otter en torenvalk (jaarrond beschermde vogels)
- Sectie 13: vervolgonderzoek, vleermuizen
- Sectie 14-15-16-17-18: uitgesloten van vervolgonderzoek

Literatuur

- www.google.nl/maps
- https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul
- www.topotijdreis.nl
- https://www.vlinderstichting.nl/
- Heines, M. Jansen, S. Gubbels, R. Markefka, J. Lenders, A. De verspreiding van de otter in het Swalmdal en Roerdal
- Natuurhistorisch genootschap Limburg
- WSP – Waterbodemonderzoek (d.d. 26-06-2024, documentnummer: WAHR-POR-VRG-NOT-000004)
- Waterschap Limburg - DIJKVERSTERKING ROERMOND, WILLEM ALEXANDERHAVEN BIJLAGENBOEK
  - Bijlage 6 – rapportage verkennend (water)bodemonderzoek en asbestonderzoek (d.d 31-31-2019, kenmerk 171
- Arcadis - Quickscan Soortbescherming (d.d. 16-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0)
- Arcadis - Bomeninventarisatie en compensatievoorstel binnen de Willem Alexanderhaven (d.d. 28-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-461:1)

Bijlage D Wettelijk kader Soortbescherming

De Omgevingswet is op1 januari 2024 in werking getreden. De wet is in plaats van de Wet natuurbescherming gekomen. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een hoofdspoor, een invoeringsspoor en een aanvullingsspoor. Het hoofdspoor bestaat uit:

- De Omgevingswet.
- De vier Algemene Maatregelen van Bestuur.
  - Het Omgevingsbesluit.
  - Besluit kwaliteit leefomgeving.
  - Besluit activiteiten leefomgeving.
  - Besluit bouwwerken leefomgeving.
- De Omgevingsregeling.

Het invoeringsspoor bestaat uit de bestaande wetten en regels die onderdeel worden van “het nieuwe gebouw” en bestaat uit :

- De Invoeringsregeling.
- Het Invoeringsbesluit.
- De Invoeringswet.

Tot slot bestaat aanvullingspoor uit de beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor. De onderdelen zijn

- Aanvullingsregelingen.
- Aanvullingsbesluiten.
- Aanvullingswetten.

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt.

In het kader van regelgeving rond beschermde soorten zijn met name de Omgevingswet, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en Besluit Activiteiten Leefomgeving van belang. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt.[37] Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn: [38]

- neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: beperk die gevolgen zoveel mogelijk
- of maak deze ongedaan; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende[39]:

a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn.

16. Als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
17. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
18. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;

[37] art. 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren), Besluit activiteiten leefomgeving
[38] art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[39] art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving

19. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
20. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten vogelrichtlijn, ook wel Vogelrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Soorten habitatrichtlijn, ook wel Habitatrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.[40]

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen[41]:

- alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:
  - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
  - bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
  - bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- en planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied zoals genoemd in:
  - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
  - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 “soorten habitatrichtlijn” in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.[42]

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten.[43] De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:[44]

b. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
21. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
22. het rapen en onder zich hebben van eieren; of
23. het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.[45]

---

[40] art. 11.37 t/m 11.40, Besluit activiteiten leefomgeving
[41] art. 11.46 t/m 11.48, Besluit activiteiten leefomgeving
[42] art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving
[43] art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet
[44] art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving.
[45] De uitzondering is opgenomen in art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 3 Besluit activiteiten leefomgeving.

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:[46]
c. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
24. het opzettelijk verstoren;
25. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
26. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
27. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:[47]
a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
28. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
29. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende tekstkader.

> **Juridisch kader verstoring beschermde soorten**
> Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit si verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:
> ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw.”
> ECLI:NL:RVS:2020:1125: “Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing.”

Gedragscodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden[48]:
- aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode; en
- plaatsvinden in het kader van:
  - het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw,
  - een bestendig gebruik; of
  - ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

[46] art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[47] art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving
[48] art. 11.45 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.53 (vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.59 (vergunningvrije gevallen andere soorten op basis van aangewezen gedragscode), Besluit activiteiten leefomgeving

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening[49], de omgevingsverordening[50] of een ministeriële regeling[51] of een programma[52]. Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje “Omgevingsvergunning”).[53] Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen[54]:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbetert.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten[55], artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten[56] en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten.[57] Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen[58] en passende maatregelen[59] in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.[60]
- Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.[61]

Relevante inhoud Vogel- en Habitatrichtlijn

In artikel 9 lid 1 staat dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan en dat het voornemen nodig is:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (onderdeel a),
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer (onderdeel a),
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren (onderdeel a),
- ter bescherming van flora en fauna (onderdeel a);
- voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt (onderdeel b);
- teneinde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan (onderdeel c).

[49]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet
[50]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.42 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.50 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.56 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving
[51]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.43 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.51 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.57 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving
[52]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet
[53]art. 8.74j t/m 8.74l, Besluit kwaliteit leefomgeving als verwezen in art. 11.44 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn), lid 1, art. 11.52 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn), lid 1, art. 11.58 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten andere soorten), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving,
[54]art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet art. 11.41 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in programma), lid 2 en art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving
[55]art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.
[56]art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen) lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving
[57]art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, Besluit activiteiten leefomgeving
[58]*“instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art.en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn.”*
[59]*“een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn”*.
[60]art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b en art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel c, Besluit activiteiten leefomgeving.
[61]art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

In artikel 9, lid 2 geeft de voorwaarden waaronder mag worden afgeweken. De volgende zaken moeten worden vermeld:
- voor welke soorten mag worden afgeweken (onderdeel a);
- welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan (onderdeel b);
- onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen (onderdeel c);
- welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen (onderdeel d);
- welke controles zullen worden uitgevoerd (onderdeel e).

In artikel 13 is opgenomen dat de activiteiten niet mogen leiden tot een verslechtering van de huidige staat van instandhouding.
In artikel 16, lid van de Habitatrichtlijn staat dat wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat de activiteit geen afbreuk doet aan een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, mag onder de volgende voorwaarde worden afgeweken:
- in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats (onderdeel a);
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom (onderdeel b);
- in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (onderdeel c);
- ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten (onderdeel d);
- ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, door de bevoegde nationale instanties vastgesteld aantal van bepaalde specimens van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben (onderdeel e).

Voor dit project is Provincie Limburg het bevoegd gezag. Limburg heeft in haar Verordening voor de Omgevingswet een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën
- Bastaardkikker
- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker

Grondgebonden zoogdieren
- Aardmuis
- Bosmuis
- Bunzing
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Eekhoorn (maart-april, juli t/m november)
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Hermelijn
- Huisspitsmuis
- Konijn
- Ondergrondse woelmuis

- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Woelrat
- Molmuis
- Steenmarter (15 augustus t/m 1 maart)

Reptielen

- Hazelworm (1 juli t/m 30 september)
- Levendbarende hagedis (15 augustus t/m 15 oktober)

Omgevingsvergunning

Voor een project geldt dat in de aanvraag van een omgevingsvergunning moet worden voldaan aan een aantal eisen. Dit verschilt per beschermingscategorie.

Voor Vogelrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[62]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig is:
  - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
  - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
  - voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
  - ter bescherming van flora en fauna;
  - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
  - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort(en).

Voor Habitatrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[63]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
  - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
  - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
  - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
  - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
  - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en

[62] art. 8.74j (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten vogelrichtlijn), Besluit kwaliteit leefomgeving
[63] art. 8.74k (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten habitatrichtlijn)Besluit kwaliteit leefomgeving

- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor Andere soorten moet een project een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen[64]:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
  - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
  - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
  - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
  - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
  - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
  - in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
  - voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
  - in het algemeen belang; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Geen andere bevredigende oplossing betekent -ook in combinatie met hetgeen onder het kopje “Algemene bescherming” is beschreven dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een omgevingsvergunning niet te verlenen is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

[64]art. 8.74l (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten), Besluit kwaliteit leefomgeving

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Flora- en fauna-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.[65]

[65] art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Figuur 1 Vanaf sectie 1 richting stadsweide

Figuur 2 Richting hoekpunt sectie 8 en 9

Figuur 3 Sectie 8

Figuur 4 Sectie 9, 17 en 18

Figuur 5 Sectie 9

Figuur 6 Sectie 9

Figuur 7 Sectie 9

Figuur 8 Sectie 9

Figuur 9 Boot met grote gele kwikstaart man, nabij sectie 12 en 15. Foto's hierna allen met grote gele kwikstaart in beeld

VERBODEN
OM AAN TE MEREN

Figuur 10 Kraaiennest bezet door paartje Zwarte kraai

Figuur 11 Beverhol in de kade sectie 3

Figuur 12 Zelfde bever hol als figuur 11 uitgezoomd

Figuur 13 Grote gele kwikstaart voor de ingang van het nest. Achter de bolder, rode pijl wijst naar het nest (strootjes zichtbaar). Foto's hierna allen grote gele kwikstaart voor de ingang nestlocatie

Figuur 14 Verzakt nest, leeg

Figuur 15 Oud nest, (hout)duif

Figuur 16 Nabij sectie 18

Figuur 17 Sectie 11 met burcht

Figuur 18 Sectie 11

Figuur 19 Sectie 10, verzakking kade door beverhol

Figuur 20 Sectie 10

Figuur 21 Beverhol

Figuur 22 Stadsweide, buiten plangebied. Geschikte bomen voor vleermuizenkasten

Figuur 23 Detail boom geschikt voor vleermuizen

Figuur 24 sectie 1

Figuur 25 Sectie 1

Figuur 26 Sectie 1

Figuur 27 Ecoloog op steile oever sectie 1. Geen sporen, spraints aangetroffen

Figuur 28 Detail sectie 1

Figuur 29 Sectie 2

Figuur 30 Sectie 2

Figuur 31 Sectie 3

Figuur 32 Sectie 3

Figuur 33 Sectie 3

Figuur 34 (Grauwe) ganzennest Sectie 3

Figuur 35 Sectie 3

Figuur 36 Sectie 3 en 4

Figuur 37 Sectie 4

Figuur 38 sectie 11

Figuur 39 Beverhol sectie 11

Figuur 40 Sectie 11

Figuur 41 Sectie 10-11

Figuur 42 Sectie 10

Figuur 43 Sectie 10

Figuur 44 Sectie 10

Figuur 45 Sectie 9

Figuur 46 Lege mezenkast sectie 9

Figuur 47 Vraatsporen sectie 8-9

Figuur 48 Sectie 8

Figuur 49 Sectie 18

Bijlage E Foto-impressie

Sectie 1a (links) en 1b (rechts)

Sectie 3 noord (richting 2)

Sectie 3 zuid (richting 4)

Sectie 4 (richting 3)

Sectie 8 vanuit het noordoosten

Linkerzijde (west) van sectie 9.

Sectie 9 vanaf zuidwest. Op de achtergrond is sectie 18 te zien

Iep met boomholte in sectie 9

Pootafdrukken sectie 9

Noordzijde van sectie 10

Vraatsporen en mogelijke (vervallen) burcht bij sectie 10

Onnatuurlijke kade tussen sectie 10 en 11

Schuren op de punt van de landtong bij sectie 9/10. Links is sectie 10, rechts is sectie 9. Gezien vanaf sectie 18 (noordoost)

Oever en eksternest sectie 11

Sectie 11 vanaf zuidoost (sectie 12)

Sectie 3c vanaf 11/12

Sectie 3b1 (bron: Google)

Sectie 13

Vraatsporen van bever bij de kraakwilgen van sectie 13

De dubbele bomenrij parallel aan sectie 13

Sectie 3d (rechts achter het hek) gezien vanaf oost.

Sectie 14, gezien vanuit de oosthoek (tussen 13 en 14)

Sectie 14, vanaf het noorden. Achter is de kraakwilg van sectie 13 te zien.

Sectie 14, vanaf het noorden. Achter is de kraakwilg van sectie 13 te zien.

Prenten gevonden bij sectie 15

Sectie 16, vanaf het zuidoosten (vanaf sectie 15)

Vraatsporen en wissel van bever bij sectie 18

Colofon

QUICKSCAN SOORTBESCHERMING
WILLEM ALEXANDERHAVEN ROERMOND

KLANT
Port of Roermond Coöperatief UA

AUTEUR
Arcadis Nederland B.V.

PROJECTNUMMER
30243171

ONZE REFERENTIE
H34DFTZZWKXW-832788491-1540:1.1

DATUM
11 december 2025

STATUS
Definitief

Over Arcadis

Arcadis is dé wereldwijde partner die vooraan staat bij de meest impactvolle projecten van onze tijd. We helpen onze klanten duurzame keuzes te maken via de combinatie van digitale innovatie, expertise en toekomstgerichte vaardigheden in onder meer milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. Wij zetten die extra stap om onze klanten op maat gemaakte oplossingen te bieden voor ontwerp, engineering en advies. Door data-gedreven inzichten in te zetten geven we de natuurlijke en gebouwde omgeving samen vorm. Met meer dan 35.000 mensen bundelen we wereldwijde expertise en pakken we samen uitdagingen als klimaat, betaalbare energie en leefbare steden aan. We verbeteren de levenskwaliteit door onze aanwezigheid in meer dan 30 landen. In 2024 behaalden we een bruto-omzet van €5,0 miljard.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Bijlage C Memo – Verdiepingsslag

Verdiepingsslag – Quickscan soortenbescherming

Memo

ONDERWERP
Verdiepingsslag - Quickscan ecologie

DATUM
8 oktober 2025

VAN
Arcadis Nederland B.V.

AAN
Port of Roermond Coöperatief U.A.

PROJECTNUMMER
30243171

ONZE REFERENTIE
H34DFTZZWKXW-832788491-1541:1.

1. Inleiding

Voor het project van de Port of Roermond in de Willem Alexanderhaven heeft Arcadis een quickscan ecologie opgesteld (d.d. 16 januari 2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0). Uit deze scan komt naar voren dat de geplande werkzaamheden, namelijk het vernieuwen van de kades, mogelijk in strijd zijn met de Omgevingswet. Een onderdeel van het werk is het kappen van bomen en het verwijderen van opgaand groen. In dit memo wordt uiteengezet welke bomen en opgaand groen verwijderd kan worden. Dit zonder dat daarbij leefgebied van beschermde soorten wordt aangetast, waarvoor een vergunningsplicht Omgevingswet geldt. De kades zijn bij de scan in verschillende secties verdeeld (figuur 1) en er wordt per sectie beoordeeld welke mogelijkheden er zijn om groen te verwijderen, zonder negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebied.

Figuur 1 Verdeling van de secties binnen de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 geeft de geïnventariseerde resultaten weer behorende bij de quickscan.

Tabel 1 Resultaten quickscan beschermde soorten. Een kruis geeft aan dat er soortgericht onderzoek nodig is. Andere letters geven ook aan dat onderzoek nodig is. Een F geeft aan dat het gaat om (essentieel) foerageergebied, een V geeft aan dat het gaat om een mogelijk verblijf. Voor vlinders staan de afkortingen voor de teunisbloempijlstaart (TB), iepenpage (IP) en grote vos (GV).

Sectie	Planten	Vleermuizen	Roofvogels	Bever	Otter	Das	Eekhoorn	Steenmarter	Rugstreep-pad	Vlinders
Primaire kering										
1	X			F	V			F	X	TB
2	X			F	V			V+F		TB
3	X			V+F	V			V+F		TB
3c	X									
3d	X									TB
12	X									
Kademuren										
7	X			F	V			F		TB
8	X			F	V			V+F		TB
9	X	X		F				V+F		TB
10	X			V+F	V	V		V+F		TB + IP + GV
11	X		X	V+F	V	V	X	V+F		TB
13	X	X		F				V+F		TB + GV
14	X			V+F	V	V		V+F		TB
15	X			F	V			F		TB
16	X			F	V			F		TB
17										
18	X			F				V+F		

2. Beoordeling en mitigatie per soort

De werkwijze om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen is hieronder per soortgroep beschreven. Sectie 7 tot en met 18 hebben voorrang in het project (planning).

In deze alinea wordt de algemene aanpak ten aanzien van kappen van bomen beschreven. Het kappen van bomen wordt handmatig uitgevoerd of er wordt gewerkt met standaard rijplaten, waardoor er geen bodem wordt beschadigd en mogelijke groeiplaatsen van beschermde planten of waardplanten van insecten worden aangetast. Dit neemt niet weg dat er op die locatie nader onderzoek uitgevoerd dient te worden. Maar door deze aanpak worden negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen en gemitigeerd.

2.1 Flora

Betreft flora, de eerste stap die genomen wordt is nagaan welk bodemsoort aanwezig is in de toplaag. Betreft dit wel of niet het oorspronkelijke bodemprofiel. In de jaren ‘60 is deze haven aangelegd en daarmee is waarschijnlijk het overgrote deel van het oorspronkelijke bodemprofiel afgegraven. Na het afgraven en het aanleggen van de haven zelf is het maaiveld bouwrijp opgeleverd. Dit betekent meestal dat de bestaande groeiplaatsen zijn verdwenen en er zand of puingranulaat of ander materiaal is opgebracht. Dit opgebrachte materiaal is niet geschikt als groeiplaats van de genoemde soorten in de quickscan. Aan de hand van bodemgegevens wordt vastgesteld of dit scenario van vergravingen en aanvullingen overeenkomt met de situatie zoals deze nu is. Als dat niet overal kan worden aangetoond, blijft veldonderzoek noodzakelijk. Voor de genoemde plantensoorten dient dan tijdens het bloeiseizoen veldonderzoek te worden uitgevoerd.

Uit verschillende bronnen, waarin bodemdata wordt vastgelegd (Dino-loket), en uit verschillende recent uitgevoerde bodemonderzoeken (Waterschap, Arcadis) blijkt dat de toplaag in het plangebied is verdwenen.

Uit de boorprofielen komt naar voren dat de toplaag uit zeer fijn tot matig grof zand zonder bijmengingen bestaat. Er is geen humus in de boorprofielen aangetoond. Daarmee is vast komen te staan dat op basis van de bodemonderzoeken er geen oorspronkelijke toplaag aanwezig is en daarmee er geen geschikte omstandigheden voor beschermde flora meer aanwezig is. De aanwezigheid van de beschermde plantensoorten groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw is uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.2 Vleermuizen
Met uitzondering van sectie 9 en 13 kunnen de bomen vanuit het oogpunt vleermuizen worden gekapt. Deze te kappen bomen hebben een beperkte waarde voor vleermuizen en worden vooral als foerageermogelijkheid gebruikt. De bestaande bomen hebben een beperkte bijdrage aan de vliegroutes van vleermuizen. Daarbij wordt opgemerkt dat de kades en de gebouwen qua lijnvormig element behouden blijven of hooguit niet noemenswaardig worden aangepast.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.3 Vogels
Op sectie 11 is sprake van een vaste verblijfplaats van een torenvalk. De exacte ligging en type nest (nestkast of nestbouw gemaakt van takken) dient uitgezocht te worden vanuit NDFF of andere natuurdatabase niets te vinden over vaste verblijfplaats. Op basis van die informatie kan nader worden bepaald welke maatregelen nodig zijn om de bomenkap doorgang te geven. Worstcase betekent dat het kappen op sectie 11 geen doorgang kan vinden.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.4 Zoogdieren
2.4.1 Bever
Voor de sectie 10-11 geldt dat er rekening moet worden gehouden met een aanvraag omgevingsvergunning voor een beverburcht. Op deze twee secties zijn twee-drie burchten aangetroffen en zijn relatief verse sporen van bewoning vastgesteld. Nader onderzoek moet uitwijzen welke functies deze burchten voor de bevers in het gebied vervullen. Het nader onderzoek bestaat zowel veldonderzoek als historische gegevens van het gebruik achterhalen.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek (beveronderzoek, belang plangebied voor bevers) en omgevingsvergunning flora-fauna-activiteit aanvragen.

2.4.2 Otter
Voor de mogelijke verblijfplaatsen van de otter wordt verwezen naar een verspreidingsonderzoek van de otter, waarbij de provincie Limburg (Swalmdal en Roerdal) is onderzocht. Uit deze onderzoeken blijkt dat er sporen (uitwerpselen en pootafdrukken) van de otter vooral aan de zuidzijde van Roermond langs de Roer zijn aangetroffen. Indicaties voor vaste verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen en deze liggen vermoedelijk buiten het bebouwd gebied. De otter hecht waarde aan een leefgebied met schoon water, voldoende voedsel en dekking, rust en goede mogelijkheden voor een ondergronds hol. De oevers van de verschillende secties dienen nader geïnspecteerd te worden. Hierbij dient een ter zake kundige te bepalen of deze oevers geschikt zijn voor otters. Naar verwachting kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otters daarmee worden uitgesloten.

Conclusie: vervolgstap, tegelijk met beveronderzoek.

2.4.3 Das
Voor de das geldt eigenlijk hetzelfde als voor de otter wanneer het gaat om voorkeuren van een leefgebied. Voldoende rust, voedsel en dekking bieden de mogelijkheid voor deze soort om zich ergens te kunnen vestigen. En natuurlijk een bestaande populatie grenzend aan het gebied. Het is van de das bekend dat deze steeds vaker ook in bewoond gebied wordt gezien en zelfs zich daar weet te vestigen.
Gezien de hoeveelheid waarnemingen langs de N280 er mogelijk een burcht buiten het plangebied aanwezig is. Er zijn in deze bosschages meerdere waarnemingen van das bekend (NDFF). Deze bosschages staan in verbinding met het buitengebied. De dassen hebben hier voldoende dekking van verschillende groenstructuren.

In het plangebied is onvoldoende groen aanwezig en zijn er geen aanwijzingen van de aanwezigheid van een dassenburcht. De soort wordt daardoor uitgesloten in het plangebied.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.4 Eekhoorn
Een typische soort van een bosrijke tot parkachtige omgeving. Een plek met voldoende rust, plekken om te schuilen, verblijven en om te foerageren. Het plangebied voorziet niet in die behoefte waarmee de soort wordt uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.5 Steenmarter
Deze soort komt voor in de gemeente Roermond en omgeving. Uit zowel de NDFF als uit andere natuurdatabases is bekend dat er steenmarters leven binnen de gemeentegrens. Naast waarnemingen gedaan door natuurliefhebbers is een deel van de waarneming afkomstig van meldingen van overlast. De bedrijven binnen de begrenzing van het plangebied zijn gevraagd of zij ook wel eens overlast hebben ervaren en of er meldingen bij hen bekend zijn. Geen van de bedrijven heeft overlast of is bekend met meldingen binnen hun bedrijfspanden. Wel zijn meldingen van rattenoverlast of de bever bekend. De aanwezigheid van de steenmarter wordt om verschillende redenen uitgesloten. Ten eerste door de beperkingen in het leefgebied en rust, en met name de mogelijkheden om te foerageren. In combinatie met het ontbreken van meldingen van overlast wordt de soort binnen het plangebied uitgesloten. Wanneer een steenmarter zich ergens vestigt, wordt overlast van zowel voedselvoorraden (stinkende dode dieren) als latrines ervaren door omwonenden of huurders van een bedrijfspand. Daar is hier geen sprake van en wordt de aanwezigheid van de steenmarter uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.6 Rugstreeppad
Mede door de geïsoleerde ligging ten opzichte van de huidige populatie/verspreiding van de rugstreeppad wordt de aanwezigheid toch uitgesloten. De verspreiding van de rugstreeppad beperkt zich tot de rand van de bebouwde stad. Tussen het plangebied en de huidige verspreiding liggen te veel en te grote barrières voor deze soort.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5 Dag- en nachtvlinders:
2.5.1 Iepenpage
Er is een Hollandse iep aangetroffen in het plangebied. Dat is simpelweg te weinig voor een iepenpage om zich ergens te kunnen vestigen. Uit literatuur is bekend dat een enkele boom kan dienen als voortplantingsgebied echter dient deze boom wel in geschikt habitat zoals bosranden met voldoende ondergroei om te foerageren en te kunnen voorzien in een volwaardig leefgebied. Op de locatie is geen sprake van een geschikt leefgebied voor deze vlindersoort. Op respectievelijk 1,2 en 1,8 kilometer zijn waarnemingen bekend van deze soort, waardoor een zwervend exemplaar nooit met zekerheid is uit te sluiten. Maar op basis van de ingreep en het beperkt aantal iepen wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.2 Grote vos
In de omgeving zijn diverse waarnemingen bekend van deze soort. Dit zijn vooral waarnemingen van exemplaren die net na de overwinteringsperiode zijn waargenomen. Het is bekend dat de soort een zwervend bestaan kent en het zijn de zwervers die zorgen voor de dispersie van de soort. De voorplanting vindt in elk geval buiten de stadgrens plaats in bosrijke omgeving met voldoende waardplanten. In dit geval zijn de waardplanten: populier, sleedoorn, wilg en iep met de voorkeur voor de laatstgenoemde soort. Door het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van deze soort uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.3 Teunisbloempijlstaart
In het plangebied zijn wel de waardplanten voor deze soort aanwezig maar ontbreekt het aan een goede leefomgeving, waaronder een rijke strooisellaag. Een gedeelte van het leefgebied is aanwezig maar er is meer nodig voor deze nachtvlindersoort om zich er te kunnen vestigen. Door het ontbreken van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

3. Conclusie verdiepingsslag quickscan ecologie

Op basis van de verdiepingsslag worden de volgende conclusies getrokken:

Primaire kering:
- Sectie 1-2-3: vervolgonderzoek, bever en otter
  - Sectie 3c/d-12: uitgesloten van vervolgonderzoek

Kademuren
- Sectie 7-8: uitgesloten van vervolgonderzoek
- Sectie 9: vervolgonderzoek, vleermuizen
- Sectie 10: vervolgonderzoek, bever en otter
- Sectie 11: vervolgonderzoek, bever, otter en torenvalk (jaarrond beschermde vogels)
- Sectie 13: vervolgonderzoek, vleermuizen
- Sectie 14-15-16-17-18: uitgesloten van vervolgonderzoek

Literatuur

- www.google.nl/maps
- https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul
- www.topotijdreis.nl
- https://www.vlinderstichting.nl/
- Heines, M. Jansen, S. Gubbels, R. Markefka, J. Lenders, A. De verspreiding van de otter in het Swalmdal en Roerdal
- Natuurhistorisch genootschap Limburg
- WSP – Waterbodemonderzoek (d.d. 26-06-2024, documentnummer: WAHR-POR-VRG-NOT-000004)
- Waterschap Limburg - DIJKVERSTERKING ROERMOND, WILLEM ALEXANDERHAVEN BIJLAGENBOEK
  - Bijlage 6 – rapportage verkennend (water)bodemonderzoek en asbestonderzoek (d.d 31-31-2019, kenmerk 171
- Arcadis - Quickscan Soortbescherming (d.d. 16-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0)
- Arcadis - Bomeninventarisatie en compensatievoorstel binnen de Willem Alexanderhaven (d.d. 28-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-461:1)

Bijlage D Foto’s veldbezoek

Figuur 1 Vanaf sectie 1 richting stadsweide

Figuur 2 Richting hoekpunt sectie 8 en 9

Figuur 3 Sectie 8

Figuur 4 Sectie 9, 17 en 18

Figuur 5 Sectie 9

Figuur 6 Sectie 9

Figuur 7 Sectie 9

Figuur 8 Sectie 9

Figuur 9 Boot met grote gele kwikstaart man, nabij sectie 12 en 15. Foto's hierna allen met grote gele kwikstaart in beeld

VERBODEN
OM AAN TE MEREN

Figuur 10 Kraaiennest bezet door paartje Zwarte kraai

Figuur 11 Beverhol in de kade sectie 3

Figuur 12 Zelfde bever hol als figuur 11 uitgezoomd

Figuur 13 Grote gele kwikstaart voor de ingang van het nest. Achter de bolder, rode pijl wijst naar het nest (strootjes zichtbaar). Foto's hierna allen grote gele kwikstaart voor de ingang nestlocatie

Figuur 14 Verzakt nest, leeg

Figuur 15 Oud nest, (hout)duif

Figuur 16 Nabij sectie 18

Figuur 17 Sectie 11 met burcht

Figuur 18 Sectie 11

Figuur 19 Sectie 10, verzakking kade door beverhol

Figuur 20 Sectie 10

Figuur 21 Beverhol

Figuur 22 Stadsweide, buiten plangebied. Geschikte bomen voor vleermuizenkasten

Figuur 23 Detail boom geschikt voor vleermuizen

Figuur 24 sectie 1

Figuur 25 Sectie 1

Figuur 26 Sectie 1

Figuur 27 Ecoloog op steile oever sectie 1. Geen sporen, spraints aangetroffen

Figuur 28 Detail sectie 1

Figuur 29 Sectie 2

Figuur 30 Sectie 2

Figuur 31 Sectie 3

Figuur 32 Sectie 3

Figuur 33 Sectie 3

Figuur 34 (Grauwe) ganzennest Sectie 3

Figuur 35 Sectie 3

Figuur 36 Sectie 3 en 4

Figuur 37 Sectie 4

Figuur 38 sectie 11

Figuur 39 Beverhol sectie 11

Figuur 40 Sectie 11

Figuur 41 Sectie 10-11

Figuur 42 Sectie 10

Figuur 43 Sectie 10

Figuur 44 Sectie 10

Figuur 45 Sectie 9

Figuur 46 Lege mezenkast sectie 9

Figuur 47 Vraatsporen sectie 8-9

Figuur 48 Sectie 8

Figuur 49 Sectie 18

Colofon

ACTIVITEITENPLAN
REALISATIE VAN EEN PRIMAIRE KERING EN KADES BINNEN DE WILLEM-ALEXANDERHAVEN

KLANT
Port of Roermond Coöperatief UA

AUTEUR
Arcadis Nederland B.V.

PROJECTNUMMER
30243171

ONZE REFERENTIE
H34DFTZZWKXW-832788491-1539:3.0

DATUM
15 december 2025

STATUS
Definitief

Over Arcadis

Arcadis is dé wereldwijde partner die vooraan staat bij de meest impactvolle projecten van onze tijd. We helpen onze klanten duurzame keuzes te maken via de combinatie van digitale innovatie, expertise en toekomstgerichte vaardigheden in onder meer milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. Wij zetten die extra stap om onze klanten op maat gemaakte oplossingen te bieden voor ontwerp, engineering en advies. Door data-gedreven inzichten in te zetten geven we de natuurlijke en gebouwde omgeving samen vorm. Met meer dan 35.000 mensen bundelen we wereldwijde expertise en pakken we samen uitdagingen als klimaat, betaalbare energie en leefbare steden aan. We verbeteren de levenskwaliteit door onze aanwezigheid in meer dan 30 landen. In 2024 behaalden we een bruto-omzet van €5,0 miljard.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261